

Programma van Eisen - Archeologie

Locatie	Maastricht-Scharn		
Projectnaam	IKC Scharn Kloosterstraat 7		
Registratienummer Gemeente Maastricht Archeologie	GMA 889		
Plaats binnen AMZ-cyclus / archeologisch proces			
Preventief archeologisch onderzoek conform BRL 4000 / KNA 4.1 Protocol 4003: Inventariserend veldonderzoek, proefsleuven			
Geldigheidsduur			
Dit Programma van Eisen heeft een geldigheidsduur van één jaar na de dagtekening vermeldt onder “controle en goedkeuring bevoegde overheid”, tenzij door bevoegde overheid anders besloten. Indien dit Programma van Eisen onderdeel uitmaakt van een vergunning, behoudt het zijn geldigheid voor de duur van de geldigheid van de vergunning dan wel tot het moment waarop een aanpassing aan het Programma van Eisen noodzakelijk is naar inzicht van de bevoegde overheid (zie hoofdstuk 11: wijzigingen).			
Rapportageplicht			
Vergunningvrager c.q. initiatiefnemer is gebonden aan het opleveren van de door bevoegd gezag goedgekeurde rapportage(s), zoals gespecificeerd in dit Programma van Eisen.			
Selectiebesluit Archeologie			
Door middel van een selectiebesluit archeologie kan bevoegde overheid het terrein vrijgeven voor voorgenomen ontwikkeling dan wel een vervolgonderzoek c.q. uitbreiding van dit onderzoek opleggen naar aanleiding van de verkregen resultaten.			
Opsteller	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
	Anne Brakman anne.brakman@maastricht.nl	4-5-2023	AMB
Controle en goedkeuring bevoegde overheid			
	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Gemeente Maastricht Afd. Cultureel Erfgoed	Gemeente Maastricht Postbus 1992 6211 BZ Maastricht		
	G.C. Soeters Gilbert.soeters@maastricht.nl	15-5-2023	
Depothouder			
	Naam, adres, telefoon, e-mail		

Ter kennisgeving verzonden aan de deponhouder	Gemeentelijk Depot BodemvondstenMaastricht J. Peeters Centre Ceramique Maastricht 043 – 350 55 71 Jose.Peeters@maastricht.nl
--	--

Inhoud

Inhoud	3
HOOFDSTUK 1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED.....	6
HOOFDSTUK 2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK	8
2.1 Aanleiding en motivering	8
HOOFDSTUK 3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK.....	10
HOOFDSTUK 4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING	11
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context	11
4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en).....	13
4.3 Gaafheid en conservering.....	14
4.4 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	14
4.5 Structuren en sporen	14
4.6 Anorganische artefacten	14
4.7 Organische artefacten	15
4.8 Archeozoologische en botanische resten	15
HOOFDSTUK 5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING	18
5.1 Relatie met onderzoekskaders	18
5.2 Onderzoeksvragen	20
HOOFDSTUK 6 METHODEN EN TECHNIKEN	23
6.1 Methoden en technieken.....	23
6.2 Strategie 25	
6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters.....	25
6.4 Structuren en grondsporen, scheepswrak of vliegtuig	26
6.6 Aardwetenschappelijk onderzoek	26
6.7 Anorganische artefacten	26
6.8 Organische artefacten	26
6.9 Archeozoologische, archeobotanische en fysisch antropologische resten.....	27
6.10 Overige resten.....	27
6.11 Dateringstechnieken.....	27
HOOFDSTUK 7 UITWERKING EN CONSERVERING	30
7.1 Evaluatiefase	30
7.2 Uitwerking en Rapportage.....	30
7.3 Structuren, grondsporen, scheepswrak of vliegtuig, vondstspredingen	32
7.4 Analyse aardwetenschappelijke gegevens	32
7.5 Anorganische artefacten	33
7.6 Organische artefacten	33
7.7 Archeozoologische en -botanische resten	33
7.8 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.).....	33
HOOFDSTUK 8 (DE-)SELECTIE EN CONSERVERING.....	35
8.1 Selectie materiaal in het veld	35
8.2 Selectie materiaal voor uitwerking	35

8.3 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering	35
8.4 Selectie materiaal voor conservering	36
HOOFDSTUK 9 DEPONERING	37
9.1 Eisen betreffende depot	37
9.2 Te leveren product	37
HOOFDSTUK 10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN	38
10.1 Personele randvoorwaarden	38
10.2 Overlegmomenten	38
10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	39
10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen	39
HOOFDSTUK 11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE ...	40
11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk	40
11.2 Belangrijke wijzigingen	40
11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk	40
11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering.....	41
LITERATUUR EN BIJLAGEN	42
Literatuur.....	42
Bijlage 1 bij het PvE: Lijst met te verwachten aantallen	43
Bijlage 2 bij het PvE: Overzicht te raadplegen specialisten/specialismen	44
Bijlage 3 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM.....	45
1 Inleiding.....	48
2 Tijdens het onderzoek.....	49
2.1 Eigendom vondstmateriaal	49
2.2 Selectie en afstoting	49
2.3 Conservering	49
2.4 Plannen aanlevering brondocumentatie	50
3 Aanleveren en in ontvangst nemen van documentatie	52
3.1 Intakeprocedure.....	52
3.2 Compleetheid.....	52
3.3 Aanvullende documentatie-eisen (digitaal en analoog) GDBM.....	52
3.3.1 Dooslijst digitaal	52
3.3.2 Digitaal_Medium.....	53
3.3.3 Map- en bestandsnamen en inhoud mappen op digitaal_Medium	55
3.3.4 Analoog aanleveren.....	58
4 Aanleveren en in ontvangst nemen van vondsten en monsters	60
4.1 Intakeprocedure.....	60
4.2 Compleetheid.....	60
4.3 Conservering	60
4.4 Aanvullende aanleveisen GDBM verpakking	60

5 Aanlevering bij e-depot	63
5.1 DANS EDNA.....	63
5.2 Procedure aanlevering en goedkeuring.....	63
6 Contactgegevens	65

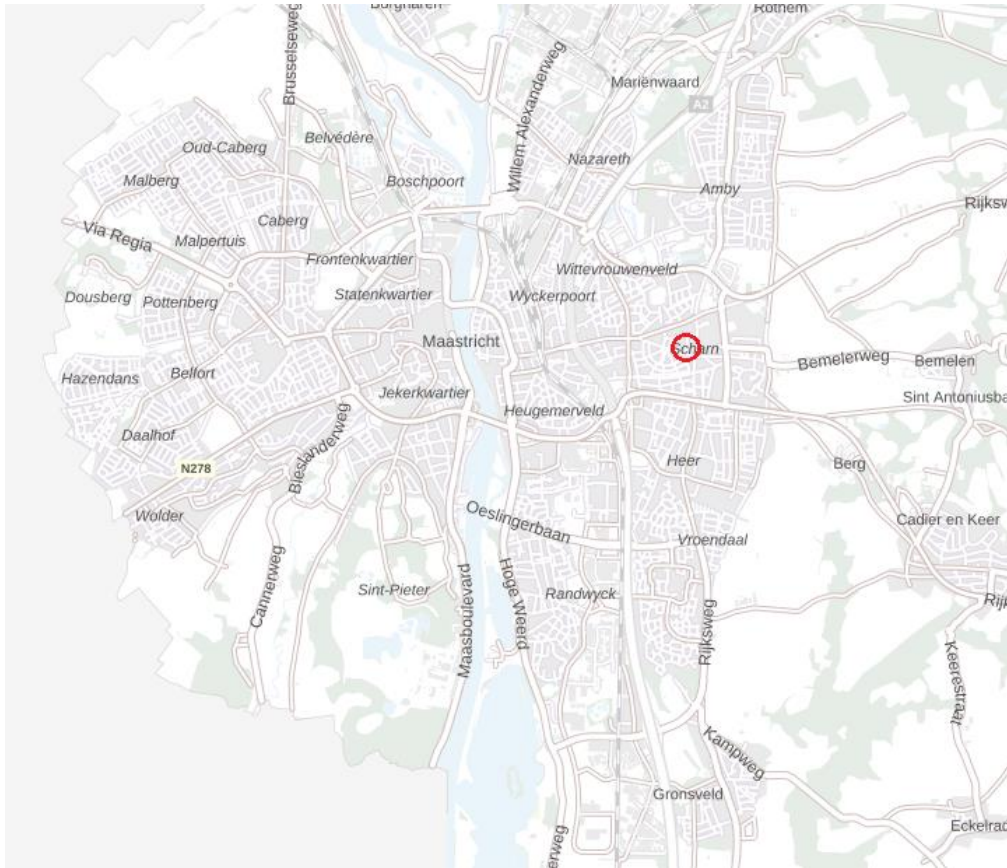
HOOFDSTUK 1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED

<i>Locatie:</i>	<i>Scharn-Kloosterstraat 7</i>
<i>Gemeente:</i>	<i>Maastricht</i>
<i>Archeologische beleidszone:</i>	<i>B</i>
<i>x,y-coördinaten (centrum, in RD):</i>	<i>178.885, 317.670</i>
<i>Oppervlakte plangebied:</i>	<i>ca. 6000 m²</i>
<i>Rijksmonumentale status archeologie:</i>	<i>geen</i>
<i>Gemeentelijke monumentale status archeologie:</i>	<i>geen</i>
<i>AMK2014-status:</i>	<i>Hoge archeologische waarde</i>
<i>AMK2014-monumentnummer:</i>	<i>16419</i>
<i>Aanleiding onderzoek:</i>	<i>Sloop bestaande bebouwing en nieuwbouw</i>
<i>Registratienummer:</i>	<i>23-0678WB</i>
<i>Registratienummer archeologie:</i>	<i>GMA889</i>
<i>ARCHIS3-registratienummer:</i>	<i>Door uitvoerend bureau aan te vragen</i>
<i>Eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek:</i>	<i>E. van der Klooster (2022) Archeologisch bureauonderzoek IKC Scharn Kloosterstraat 7 te Maastricht gemeente Maastricht. KSP Archeologie-rapport 22024, Duiven. E. van der Klooster (2022) Archeologisch inventariserend veldonderzoek verkennende fase (booronderzoek) Kloosterstraat 7 te Maastricht gemeente Maastricht. KSP Archeologie-rapport 22140, Duiven.</i>
<i>Bekende archeologische vindplaatsen binnen plangebied:</i>	<i>geen</i>

(afbeeldingen op volgende pagina's)

Afbeelding 1.1: Topografische situering van het plangebied.

HOOFDSTUK 2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Aanleiding en motivering

DOEL EN REDEN VAN HET ONDERZOEK	
<i>Kader en terminologie (informatief)</i>	<p>Het bodemarchief bevat een onvervangbare bron van een gemeenschappelijk cultureel erfgoed. Bij graafwerkzaamheden kan dit bodemarchief worden aangetast en zodoende kan eventueel aanwezig cultureel erfgoed worden vernietigd.</p> <p>Het uitgangspunt is dat archeologisch erfgoed moet worden beschermd op de plaats waar het wordt aangetroffen. Gezien dit uitgangspunt mogen bekende archeologische waarden niet aangetast worden en moet in geval van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen een preventief onderzoek plaatsvinden naar mogelijk aanwezige archeologische resten. Als het niet mogelijk is de archeologische resten (<i>in situ</i>) te behouden en het bodemarchief verstoord raakt, moet de veroorzaker de kosten voor zijn rekening nemen die nodig zijn om de archeologische informatie die in de bodem ligt opgeslagen, (<i>ex situ</i>) veilig te stellen, de resultaten uit te werken en in een eindrapportage te presenteren.</p> <p>Deze logica is verankerd op Europees, nationaal en gemeentelijk niveau in wetgeving, beleid, verordeningen en bestemmingsplannen. Concreet leidt ze tot een verplichting tot het doen van preventief archeologisch onderzoek, dat in verscheidene tranches kan worden ingedeeld: we spreken van de plaats van het onderzoek in het archeologisch proces, ook wel de AMZ (Archeologische MonumentenZorg)-cyclus. Naar aanleiding van de resultaten van een onderzoek en een afweging betreffende de aantasting van een eventueel archeologisch relevant bodemarchief wordt door de bevoegde overheid bepaald of een nadere stap in de AMZ-cyclus dient te worden genomen, teneinde mogelijk aanwezige archeologische resten voldoende te beschermen. Een dergelijke bescherming vindt plaats <i>in situ</i> (dat wil zeggen door behoud van de resten zonder dat deze worden aangetast door bodemroerende werkzaamheden, waaronder: graafwerkzaamheden, (diep)ploegen, boren, etc.), dan wel <i>ex situ</i> (hetgeen staat voor documentatie en veiligstelling buiten het bodemarchief). De plaats van het onderzoek binnen het archeologisch proces of AMZ-cyclus, zoals beschreven in dit Programma van Eisen, is vermeld op het schutblad van dit Programma van Eisen.</p>
<i>Reden</i>	<p>Ter plaatse van het plangebied wordt bestaande bebouwing gesloopt en nieuwbouw gerealiseerd (zie afbeelding 2.1). Verwacht wordt dat de benodigde bodemingrepen niet dieper dan 80 cm de bodem zullen verstoren.</p> <p>De met de geplande ingrepen gepaard gaande en/of daaruit voortvloeiende graafwerkzaamheden c.q. bodemingrepen hebben een bodemverstoring karakter en als zodanig een effect op het cf. beleid te behouden archeologisch bodemarchief.</p>
<i>Voorafgaand selectiebesluit</i>	<p>Namens bevoegd gezag, in deze Burgemeester en wethouders van de Gemeente Maastricht, volgen wij het in de rapportage van het verkennend archeologisch onderzoek omschreven selectieadvies (Van der Klooster 2022), dat wij hier omzetten in een selectiebesluit. Aangezien binnen het plangebied graafwerkzaamheden worden voorzien met een diepgang van ten minste 0,3 m – huidig maaiveld, dient vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek (cf. BRL4000/KNA 4.1, protocol 4003) plaats te</p>

	<p>vinden. Op basis van de bevindingen van een proefsleuvenonderzoek neemt de Gemeente Maastricht een nieuw selectiebesluit. Vanuit archeologisch oogpunt kunt u overwegen het terrein op te hogen om zodoende versterking van het verwachte archeologisch niveau te voorkomen.</p>
<i>Doel</i>	<p>Het doel van proefsleuvenonderzoek is het vaststellen van de aanwezigheid en van de inhoudelijke en fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, diepteligging, gaafheid, conservering) van archeologische resten.</p> <p>Zodoende kan vastgesteld worden of er een gerede kans bestaat dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische resten en vindplaatsen aanwezig (kunnen) zijn, die zonder verder onderzoek door de voorgenomen bodemingrepen verloren zouden gaan.</p> <p>Als de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen is aangetoond dan wel ontkracht en een voorstel betreffende de behoudenswaardigheid van deze vindplaatsen is gedaan, kan het bevoegd gezag een weloverwogen besluit over eventueel vervolgonderzoek nemen. (nb. dit kan de vorm hebben van een definitieve opgraving of een archeologische begeleiding van de werkzaamheden, of een uitbreiding van het proefsleuvenonderzoek, eventueel gevolgd door zojuist genoemde stappen).</p> <p>Dit Programma van Eisen bepaalt, naast nationale wet- en regelgeving, het bestemmingsplan en reeds kenbaar gemaakte vergunningsvoorwaarden, aan welke eisen het beoogde onderzoek en het rapport moeten voldoen.</p> <p>Let op: de vergunde werkzaamheden mogen enkel dan starten wanneer deze in een archeologisch selectiebesluit zijn vrijgesteld van verdere onderzoeksplicht.</p>

Afbeelding 2.1: plantekening met in rood de planlocatie, in roze de huidige bebouwing en in blauw de geplande nieuwbouw (tekeningblad Sb.02, 01-02-2023, projectnummer 21038)

HOOFDSTUK 3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK

Eerder uitgevoerd onderzoek ter plaatse van het plangebied (selectie van de meest relevante onderzoeken)	
Bureauonderzoek	
Archis 3-meldingsnummer	5274448100
Uitvoerder	KSP Archeologie
Uitvoeringsperiode	2022
Rapportage	E. van der Klooster (2022) Archeologisch bureauonderzoek IKC Scharn Kloosterstraat 7 te Maastricht gemeente Maastricht. KSP Archeologie-rapport 22024, Duiven.
Inventariserend veldonderzoek, overig (verkennde fase) (IVO-O)	
Archis 3-meldingsnummer	5298270100
Uitvoerder	KSP Archeologie
Uitvoeringsperiode	2022
Rapportage	E. van der Klooster (2022) Archeologisch inventariserend veldonderzoek verkennende fase (booronderzoek) Kloosterstraat 7 te Maastricht gemeente Maastricht. KSP Archeologie-rapport 22140, Duiven.

HOOFDSTUK 4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context

<i>Cultuurlandschappelijke context</i>	<p>Het plangebied ligt het pleistocene rivierterrassenlandschap van de Maas. Door klimaatveranderingen van koude naar warme perioden in het trad een voortdurende afwisseling op tussen perioden met insnijding (voornamelijk tijdens interglacialen) en accumulatie (voornamelijk tijdens glacialen). Deze afwisseling leidde in combinatie met tektonische opheffing tot het ontstaan van terrasniveaus in het Maasdal (Stouthamer et al. 2015). Aan de hand van de maaiveldhoogtes is een duidelijke terrassprong te zien ca. 150 m ten oosten van het plangebied. Het plangebied ligt binnen een daluitspoelingswaaier die gevormd is aan de voet van een droogdal dat sediment heeft afgezet vanaf het hoger gelegen terras.</p> <p>Het terras ten oosten van het plangebied wordt als Caberg terras aangeduid (RGD 1989, met geschatte ouderdom 250 duizend jaar geleden RGD (1989) in Houtgast e.a. 2002) of als het Eisden Lanklaar terras (Van den Berg (1988) met geschatte ouderdom 130 duizend jaar geleden (Van den Berg 1996) in Houtgast e.a. 2002).</p> <p>Het terras waarbinnen het plangebied ligt is volgens Van den Berg (1988) het Geistingen terras dat in het Laat-Glaciaal gevormd is (ca. 11 duizend jaar geleden). Veelal komt dit terras qua kartering overeen met het Oost Maarland 2 terras (RGD 1989). In het plangebied komt echter het Gronsveld terras voor dat volgens uit de periode Laat-Saaliën/Eemien stamt (RGD 1989 in Houtgast e.a. 2002). In de verdere tekst is aangenomen dat het plangebied is gelegen op een terrasniveau uit het Laat-Glaciaal en dat oudere resten zijn geërodeerd.</p> <p>Volgens de geologische overzichtskaart (2021, zie afbeelding 4.1) komen in het plangebied stevige fijnkorrelige overstromingsafzettingen voor (Laag van Wijchen, Formatie van Beegden) uit het Laat-Glaciaal (Weichselien, laatste ijstijd) en Vroeg-Holoceen. Ca. 100 m ten oosten van het plangebied ligt Löss aan het maaiveld dat in de voorlaatste ijstijd, het Saalien, is afgezet (Laagpakket van Schimmert, Formatie van Boxtel). De huidige stroomvlakte van de Maas die ca. 2 km ten westen van het plangebied ligt is gekarteerd als zandige tot grindige stroomgordelafzettingen uit het Holoceen (Laagpakket van Oost-Maarland, Formatie van Beegden). Beide sedimenten kunnen overigens een vrijwel vergelijkbare textuur hebben. De laag van Wijchen is net als de löss veelal ook lemig/siltig of bestaat uit uiterst siltige klei.</p> <p>De geologische kaart van Zuid-Limburg geeft op hoofdlijnen een vergelijkbaar beeld. Specifiek voor het plangebied is het beeld echter anders, omdat ter hoogte van de daluitspoelingswaaier ook Löss (Laagpakket van Schimmert) wordt verwacht (RGD 1988). De löss in de top zal verspoelde löss zijn.</p> <p>De Löss op het hoger gelegen plateau is door de wind afgezet in het Saalien (300.000 tot 115.000 jaar geleden) en In de laatste ijstijd, het Weichselien (circa 115.000 – 11.755 jaar geleden), is opnieuw löss afgezet. Dit is met name het geval geweest tijdens de koudste en droogste perioden van het Weichselien, het Pleniglaciaal (circa 26.000 – 15.700 jaar geleden) en sommige perioden van het Laat-Glaciaal (circa 15.700 – 11.755 jaar geleden). (Berendsen 2005). Op het Laat-Glaciaal terras waarbinnen het plangebied ligt zal enkel sprake zijn van een eolische löss afzetting in het Laat-Glaciaal. In deze löss zal</p>
--	--

bodemvorming hebben kunnen plaatsvinden tijdens het relatief milde klimaat tijdens het Allerød interstadiaal.

In het Weichselien is de ondergrond periodiek permanent bevroren geweest, waardoor het water werd gedwongen langs het oppervlak af te stromen, waarbij dalen en hellingen (zogenaamde afbraakwanden) zijn ontstaan. Een dergelijke lösswand komt ten oosten van het plangebied voor (code A51, Bijlage 1). De droge dalen en daluitspoelingswaaier zullen ook gevormd zijn door smeltwater.

In de warmere delen van het Laat-Glaciaal en in het Holoceen (circa 11.755 jaar geleden tot heden) is het klimaat warmer en vochtiger en is de afvoer van de rivieren stabiel en niet zo grillig als tijdens de ijstijden. Hierdoor is de Maas gaan meanderen en door de toenemende vegetatie is de löss grotendeels vastgelegd, al blijft met name op de hellingen erosie plaatsvinden.

Vanaf ca. 3000 jaar geleden heeft de Maas haar huidige terrasniveau gevormd (Van den Berg 1996, Houtgast e.a. 2002) en zal het plangebied veelal buiten de invloed van de Maas gelegen hebben.

Isarin e.a. (2015) hebben een geomorfogenetische kaart onderscheid gemaakt uit het Holocene rivierdal en de Late Dryas dalvlakte. Het plangebied ligt binnen een brede terrasvlakte (afbeelding 4.2). In die vlakte is ook een geul bekend ca. 900 m ten westen van het plangebied. Er is geen oeverdek gekarteerd in het plangebied.

Vanwege het relatief milde klimaat tijdens het Allerød en Holoceen is in de löss (maar ook in het Eemien en Allerød) bodemvorming opgetreden. Op de bodemkaart is het plangebied ongekarteerd.

Waar de kartering wel heeft plaatsgevonden komen in de nabijheid zowel op de rivierdalbodem, de lösswand en het hoger gelegen middenteras Ldh6-bodems voor (Bijlage 2). Dit zijn Ooivaagronden met roest beginnend dieper dan 0,8 m in siltige leem met colluvium in hellingvoet of daluitspoelingswaaier. Op basis van de toelichting van Vleeshouwer & Damoiseaux (1990) komen deze gronden deels voor in uitspoelingswaaiers en deels aan de benedenzijde van (steile) hellingen.

De verwachte gronden in het plangebied bestaan uit “oude secundaire löss”. In de huidige top is soms een zwak ontwikkelde textuur-B aanwezig. Aangezien een duidelijke textuur-B (briklaag door kleinspoeling) ontbreekt en er geen roestvlekken zijn waargenomen binnen 50 cm vallen de gronden onder de ooivaaggronden. Het zijn dermate droge ooivaaggronden dat roestvlekken veelal ook niet voorkomt binnen 80 cm.

In daluitspoelingswaaiers is de secundaire löss (colluvium) veelal 80 à 120 cm dik, daaronder komt veelal een briklaag voor in de oorspronkelijke door wind afgezette löss. Vleeshouwer & Damoiseaux (1990).

Uit het booronderzoek is gebleken dat het terrein rondom de school met 30 à 50 cm is opgehoogd. Daaronder komt de oorspronkelijke humeuze top voor van het bovenste löss pakket. Dit niveau bevat fragmenten grind, baksteen, hout- en steenkool. Dit niveau is deels afgetopt bij de aanleg van het schoolplein. Dit colluviumpakket is lastig te dateren, maar zal vermoedelijk vanaf de Romeinse tijd gevormd zijn, maar mogelijk al vanaf de Bronstijd zijn afgezet. De gematigde verwachting voor dit pakket blijft behouden voor vindplaatsen tot en met Volle Middeleeuwen en er zijn redenen om de verwachting voor de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd bij te stellen.

	<p>Vanaf 230 à 250 cm-mv is een overgang aanwezig naar bruiner en minder zandigere löss. In boring 5 is op deze diepte een humeuze laag aangetroffen met houtskool- en grindfragmenten. Dit diepere niveau is heterogeen van aard. Het is nog niet duidelijk of hier sprake is van een (deels) intact potentieel archeologisch niveau of van heterogeen afgezet verspoelde löss. De archeologische verwachting uit het bureauonderzoek voor het diepere deel van het lösspakket wordt daarom bijgesteld van laag naar gematigd. Dit lösspakket is ontstaan als gevolg van erosie in de Bronstijd of is een ouder deel van de daluitspoelingswaaier. Op basis van de intactheid van de bodem in het plangebied kan een archeologische vindplaats aanwezig zijn.¹</p> <p>De afwijkende geomorfologie van de planlocatie in relatie tot de omgeving kan hebben geleid tot een specifieke inrichting of specifiek gebruik van deze omgeving door de mens. Deze daluitspoelingswaaier kan de voorkeur hebben genoten om vanaf de hoger gelegen gronden de Heugemer Geul-zone over te steken. En omgekeerd.</p> <p>Het vermoeden bestaat dat een van de hoofduitvalswegen in de Romeinse tijd (van Maastricht naar Aken) de voorloper vormt van de huidige Scharnerweg. Bij rioolwerkzaamheden aan de Scharnerweg ter hoogte van de Hunnenweg is inderdaad op ca. 1,7 m onder maaiveld een grindpakket van ongeveer 25 cm dikte waargenomen. Bermgreppels zijn niet gezien, maar dit kan samenhangen met de beperkte omvang van de bodemingreep. In welke periode de structuur dateert, kon niet worden vastgesteld.²</p> <p>Het verdere verloop van deze weg is niet zeker. Als het inderdaad gaat om een Romeinse weg, is de kans groot dat deze zich vanaf de vindplaats aan de Scharnerweg naar het oosten richting de voormalige tumulus op de kruising van de Bemelerweg en de Oude Molenweg voortzette (zie afbeelding 4.3). Dit zou betekenen dat het tracé van de weg door of in de directe nabijheid van de planlocatie liep. Tijdens archeologisch onderzoek op de binnenplaats van de Wittevrouwenhof (Wethouder van Caldenborghlaan 43-45, ten zuiden van de planlocatie)³ zijn geen sporen of vondsten gedaan die in verband kunnen worden gebracht met een wegstructuur of de aanwezigheid daarvan in de nabije omgeving.</p> <p>Het dorp Scharn wordt voor het eerst vermeld in de 12^e eeuw. Hoewel uit historische kaarten geen bebouwing binnen het plangebied staat aangegeven, maakte het wel deel uit van de daarbij behorende achterliggende terreinen en inrichting. Tot de jaren '50 van de vorige eeuw was het plangebied in gebruik als boomgaard, waarna rond 1952 de huidige bebouwing is gerealiseerd.</p>
--	---

4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)

<i>Aard en ouderdom van de vindplaats(en)</i>	Er heeft binnen het plangebied niet eerder gravend archeologisch onderzoek plaatsgevonden.
---	--

¹ Overgenomen uit Van der Klooster 2022a en 2022b

² Hazen et al 2015

³ Van Horssen 2012

4.3 Gaafheid en conservering

<i>Gaafheid en conservering (structuren, sporen, vondsten, archeozoologische en botanische resten) (overgenomen uit Van der Klooster 2022b)</i>	<p>De humeuze top van het bovenste lösspakket is dermate intact dat de gaafheid en conservering van archeologische resten over het algemeen goed zal zijn. Er zijn zones waar de humeuze bovengrond is afgetopt, maar waar een deel van het sporenniveau nog aanwezig kan zijn. Grondwater ontbreekt, waardoor onverkoolde organische resten in hun conservering kunnen zijn aangetast.</p> <p>Het onderste lösspakket is heterogener van aard, wat kan duiden op een beperktere conservering en gaafheid. Het is op basis van de bodemopbouw minder duidelijk of hier sprake is van een potentiëel archeologisch niveau of van afgespoelde löss met een grote heterogeniteit.</p> <p>Momenteel is het onbekend in hoeverre de voormalige boomgaard de bodem heeft verstoord. Ter hoogte van de kelder in het zuidoostelijk deel van de huidige bebouwing zullen eventuele archeologische resten verloren zijn gegaan.</p>
---	--

4.4 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen

<i>Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen (overgenomen uit Van der Klooster 2022b)</i>	<p>Er is een humeus niveau aanwezig vanaf 30 à 55 cm -mv (50,2 à 50,5 m +NAP). Dit is de bouwvoor uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd en mogelijk ook al in de Romeinse tijd. Hierin kunnen archeologische vondsten aanwezig zijn vanaf de top van het humeuze niveau en sporen zijn waarschijnlijk pas zichtbaar in de top van de C-horizont. Verbruining speelt hier een beperkte rol.</p> <p>Vanaf ca. 230 à 250 cm -mv (48,3 à 48,7 m +NAP) is een overgang aanwezig naar een dieper gelegen löss pakket. Dit pakket is heterogener qua bodemopbouw, minder zandig en meer bruin gekleurd. In boring 5 was dit niveau ook humeus.</p>
---	---

4.5 Structuren en sporen

In het plangebied mogen archeologische sporen en structuren verwacht worden uit de volgende perioden:

PERIODE	STRUCTUREN EN SPOREN
<i>Steentijden:</i>	Tijdelijke kampementen (haardkuilen), vuursteenconcentraties
<i>Neolithicum:</i>	nederzetting (paalsporen, afvalkuilen), vuursteenconcentraties
<i>Metaaltijden</i>	nederzetting (paalsporen, kuilen), infrastructuur (karrensporen)
<i>Romeinse tijd:</i>	Infrastructuur (greppels, grindpakketten, karrensporen), graven (crematie of inhumatie)
<i>(Vroege) Middeleeuwen:</i>	Infrastructuur (greppels, verharding, karrensporen)
<i>Nieuwe Tijd:</i>	Infrastructuur (greppels, verharding, karrensporen), boomgaard

4.6 Anorganische artefacten

<i>Anorganisch artefacten</i>	Vuursteen, glas, keramisch bouw materiaal, natuursteen, metaal, aardewerk enz. worden allemaal verwacht.
-------------------------------	--

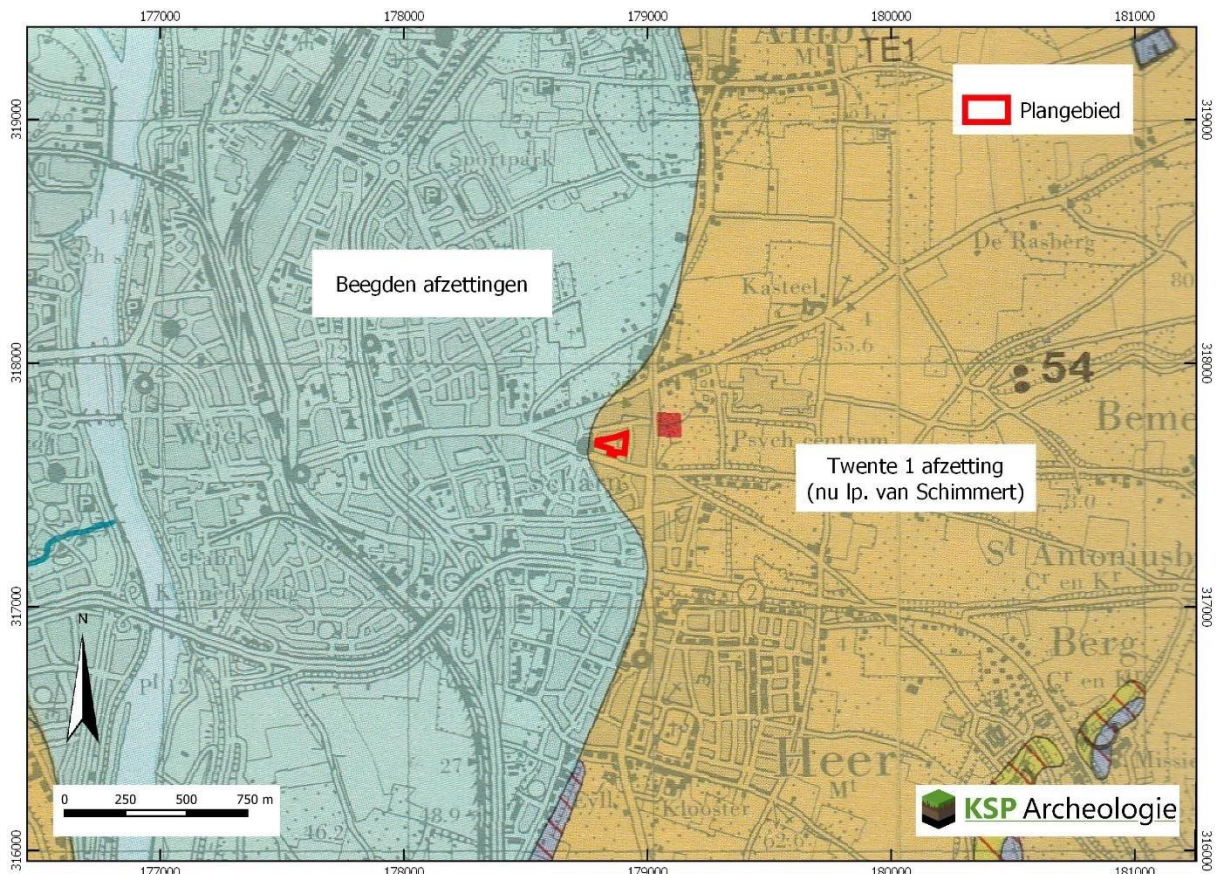
4.7 Organische artefacten

<i>Organisch artefacten</i>	<p>Leer, hout, bot, gemineraliseerd materiaal</p> <p>Als gevolg van de aanwezigheid van metalen objecten en hun corrosieproducten in de bodem kunnen restanten textiel, leer en andere soorten organische resten - die gewoonlijk onder deze omstandigheden vergaan - in enige vorm bewaard blijven. Bij ijzercorrosie gaat het hierbij om afdrukken die ontstaan zijn doordat ijzeroxides zijn neergeslagen op het materiaal voordat het is vergaan. Bij corrosie van koper en koperlegeringen kan het organische materiaal zélf bewaard zijn gebleven doordat het koper giftig is voor de bacteriën en (vooral) schimmels die voor afbraak zorgen.</p>
-----------------------------	--

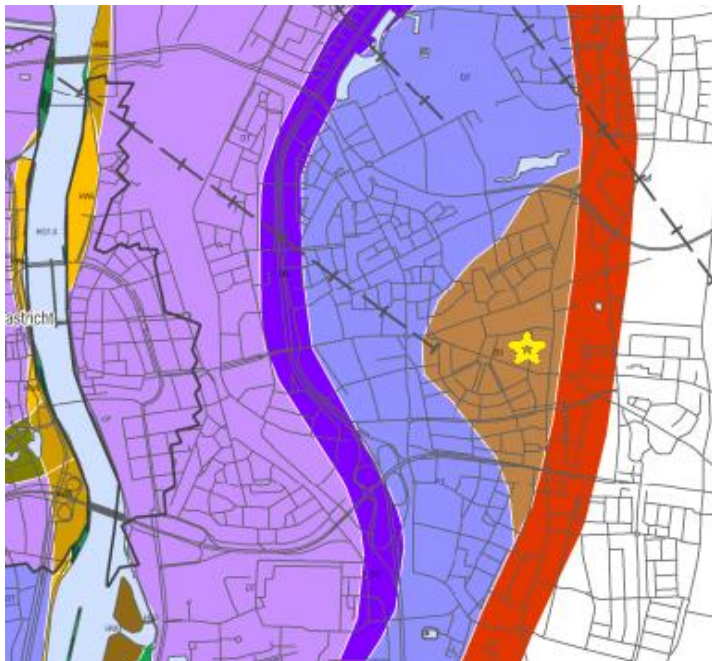
4.8 Archeozoölogische en botanische resten

<i>Archeozoölogische en botanische resten</i>	<p>De kans bestaat dat paleo-ecologische resten goed bewaard zijn gebleven, met name in waterputten. In geval van een houten beschoeiingen is dendrochronologisch onderzoek aanbevolen. Putvullingen kunnen rijk zijn aan ecologische resten als botmateriaal, zaden en pollen. Hier dienen dan ook monsters van genomen te worden.</p>
---	---

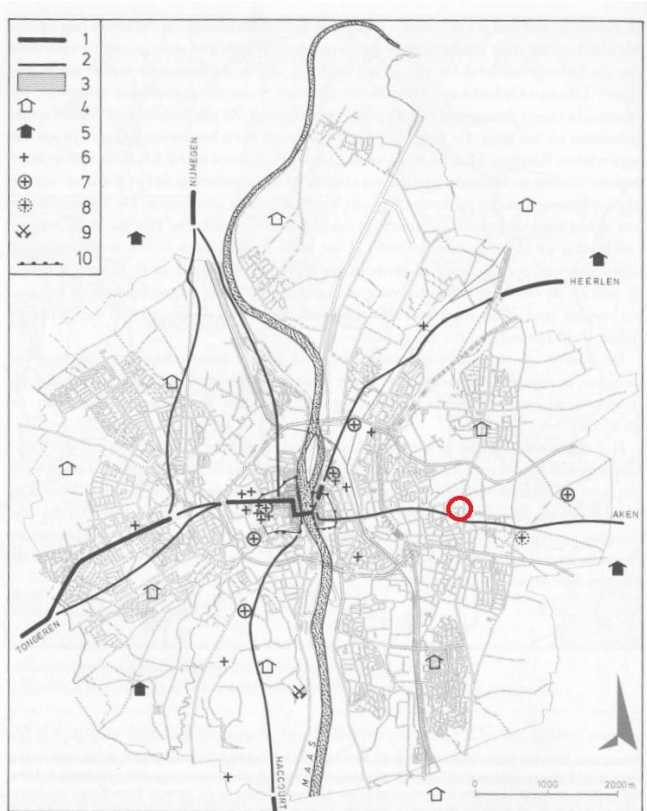

Afbeelding 4.1 : Geologische kaart van Zuid-Limburg. Oppervlaktekaart (RGD 1988). (overgenomen uit: Van der Klooster, 2022a).

Afbeelding 4.2: de ligging van de planlocatie binnen de terrasvlakte met daluitspoelingswaaier (Isarin et al, 2015)

2 Maastricht. Topografie van de Romeinse bewoning (stratenplan van 1995; Maasbedding zoals in 1842).

Legenda: 1. Romeinse weg, vastgesteld; 2. Romeinse weg, hypothese; 3. bewoning; 4. bouwresten; 5. villa; 6. afzonderlijke graven; 7. grafveld; 8. tumulus; 9. steengroeve; 10. ommuring van 1229.

Afbeelding 4.3: de topografie van Maastricht in de Romeinse tijd. De planlocatie is bij benadering in de rode cirkel aangeduid. Bron: Panhuysen 1996

Inmiddels zijn op meerdere locaties resten van Romeinse infrastructuur aangetroffen, met name van de Via Belgica bij en onder de Meerssenerweg. Hierdoor is een deel van de door Panhuysen vermoedde loop van deze weg inmiddels bevestigd of bijgesteld. De vondst van het weglichaam aan de Scharnerweg/Hunnenweg kan het hypothetische verloop van de weg richting Aken onderschrijven.

HOOFDSTUK 5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING

5.1 Relatie met onderzoekskaders

In deze paragraaf is een overzicht gegeven van de verschillende onderzoekskaders waarbinnen het in dit programma van eisen opgestelde onderzoek is ingekaderd.

<i>Behoud en onderzoek van archeologische waarden in het Maasdal</i>	<p>Het wetenschappelijk kader van het uit te voeren onderzoek is het project “Behoud en onderzoek van archeologische waarden in het Maasdal”. De inhoudelijke grondslag van dit project is vervat in het wetenschappelijk beleidsplan dat is opgesteld voor de Maaswerken (Stoepker et al 2004), waarbij gestreefd wordt naar een landschapsarcheologische vraagstelling en gebiedsgerichte onderzoeksstrategie.</p> <p>Het doel van dit project is:</p> <ul style="list-style-type: none">• het verkrijgen van een overzicht van en een inzicht in de bewoning en het landschapsgebruik van het Holocene en Pleistocene Maasdal in het verleden.• het gebruiken van de uitkomsten van het onderzoek - waar mogelijk - voor effectief en duurzaam behoud en beheer van archeologische waarden in het plangebied en aansluitende gebieden. <p>Onderzoek vanuit een landschapsarcheologisch perspectief wordt hier gedefinieerd als ‘gecombineerd archeologisch, fysisch-geografisch, historisch-ecologisch en historisch-geografisch onderzoek dat zich richt op de ontwikkeling, de bewoning en het gebruik van het cultuur- en het fysieke landschap over de (zeer) lange termijn en de samenhang tussen deze aspecten van het landschap.’</p> <p>Specifiek richt het onderzoek zich op de relatie en interactie tussen mens en het biotische en abiotische landschap en de veranderingen die hierin vanaf de vroegste bewoning tot in de Nieuwe tijd zijn opgetreden.</p> <p>Daartoe zijn de volgende onderzoeksthema’s gedefinieerd:</p> <ul style="list-style-type: none">• de ontwikkeling van het biotische en abiotische landschap• het nederzettingssysteem en de infrastructuur• synchrone en diachrone relaties tussen landschap, bewoning en andere vormen van landschapsgebruik• de rol van de Maas binnen de infrastructuur, als kracht- en voedselbron, grondstofleverancier, grens en plaats voor deposities
<i>Wetenschappelijk onderzoekskader Maastricht</i>	<p>Binnen de gemeente Maastricht is een definitief Wetenschappelijk Onderzoekskader (WOK) van kracht waarin voor de regio relevante onderzoeksvragen zijn opgenomen.⁴ Bij het formuleren van deze onderzoeksvragen is gekozen voor een aanpak die gericht is op een landschapsarcheologische benadering en daarmee aansluit op de eerder gekozen aanpak in het Project Maaswerken. Enkele van de algemene thema’s waarmee rekening gehouden moet worden bij ieder archeologisch onderzoek in Maastricht en die ook bij dit onderzoek van toepassing zijn, betreffen:</p>

⁴ Hessing, Quadflieg et al. (2008) *Wetenschappelijk kader voor het archeologisch onderzoek in het A2-project, gemeenten Maastricht en Meerssen, Vestigia Rapport V410*, Amersfoort.

	<p>Kennislacunes op het gebied van de bewoning in relevante archeologische perioden, zoals hieronder gedefinieerd voor de:</p> <p>Paleolithicum en Mesolithicum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de eventuele aanwezigheid van Paleolithicum in de onderste lagen van het Geistingenterras en in colluviale afzettingen aan de terrasranden; goed gedateerde Mesolithische vindplaatsen op het laagterras; <p>Neolithicum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LBK-nederzettingen ten oosten van de Maas; • Midden-Neolithische nederzettingen (Michelsberg en Steingroep); • aanwijzingen voor bewoning en begravingen in het Laat-Neolithicum (Enkelgraf en Klokbeker); <p>algemeen voor steentijden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relatie tussen vuursteenvindplaatsen aan de oppervlakte en onderliggend sediment en in situ bewoningssporen; <p>Vroege- en Midden-Bronstijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bewoning en begravingen in de regio; <p>Late Bronstijd/Vroege IJzertijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nederzettingsstructuur behorend bij urnenvelden; <p>Midden- en Late IJzertijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bewoningspatroon en relatie begravingen in de Midden- en Late IJzertijd; • veranderingen in het bewoningspatroon en grafritueel rond de komst van de Romeinen; <p>Romeinse tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> • locatie villa's in relatie tot landindeling; • de structuur van agrarische niet-villa nederzettingen in de Midden-Romeinse tijd; • aanwijzingen voor immigratie en kolonisatie op het platteland in de Midden-Romeinse tijd; • tracé en technische uitvoering en materiaalgebruik in de Via Belgica en andere Romeinse hoofdwegen; • aanwezigheid en relatie tussen grafvelden, losse graven en de Romeinse wegen enerzijds • en de landelijke nederzettingen anderzijds; • locatie en wijze van kruising van de Heugemse geul en de Kanjelbeek door de Via Belgica; • aanwijzingen voor wachtposten en andere militaire infrastructuur langs de Via Belgica • voor de 4e eeuw; aard van laat-Romeinse bewoning en aanwijzingen voor migratie inheemse bevolking; • eventuele bevaarbaarheid en mogelijkheid tot aantreffen scheepswrakken in Heugemse geul; <p>Vroege Middeleeuwen</p> <ul style="list-style-type: none"> • nederzettingsstructuur agrarische bewoning in de 5e-8e eeuw; • voortgezet gebruik villaterreinen;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> voortgezet gebruik Romeinse infrastructuur en landindeling; verklaring voor het ontbreken van duidelijke bewoningshorizonten voor de Karolingischeperiode, zowel in de stad als in het buitengebied; <p>Volle Middeleeuwen/Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> ontginningsgeschiedenis Wijckse veld/ Wittenvrouwenveld en omgeving; ouderdom en ontwikkeling van het historisch wegenpatroon en oudste verkaveling; de rol van versterkingen, burchten, kastelen en andere adellijke en kerkelijke bezittingen bij de ontwikkeling van het buitengebied; veranderingen in het bewoningspatroon in de overgang van Vroege naar Volle Middeleeuwen (800 – 1100) sporen van verdedigings- en aanvalslinies rondom de stad; eventuele bevaarbaarheid en mogelijkheid tot aantreffen scheepswrakken in Heugemse geul.
<i>Nationale Onderzoeksagenda Archeologie 2</i>	<p>Omdat op dit ogenblik onduidelijk is welke type vindplaatsen aangetroffen kan/zal worden, wordt de relatie met de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie 2 (NOaA2) verder als volgt vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> Indien archeologische vindplaatsen worden aangetroffen wordt tijdens de evaluatiefase bepaald welke onderzoeksvragen uit de NOaA2 betrekking hebbende op eventueel aangetroffen vindplaatsen, (ten dele) beantwoord dienen te worden. De NOaA2 onderzoeksvragen die in het project betrokken zullen worden zijn specifiek opgesteld voor de archeoregio 'Limburgs Lössgebied' zowel als voor de specifieke periode en het complextype waartoe de aangetroffen resten behoren.

5.2 Onderzoeksvragen

Op basis van de in de vorige paragraaf genoemde kaders zijn de volgende specifieke onderzoeksvragen van toepassing.

<i>Natuurlijke bodemopbouw</i>	<ol style="list-style-type: none"> Hoe is de fysisch geografische opbouw van de bodemprofielen? Welke (natuurlijke of antropogene) processen van erosie en/of afdekking hebben hier plaats gevonden (processen interpreteren en benoemen)? Zijn hierin verschillende fasen te onderscheiden? Wat zijn de kenmerken (lithologie, genese, bodemvorming) van de stratigrafische eenheden en wat is de datering? Wat kan over de maximaal mogelijke ouderdom van niet-verspoelde archeologische resten worden gezegd (per stratigrafische eenheid)? Wat kunnen de gebruiksmogelijkheden van dit gebied in vroeger tijden zijn geweest? (ten overvloede: met onderbouwing).
<i>Antropogene bodemopbouw</i>	<ol style="list-style-type: none"> Hoe is de stratigrafie in antropogene zin? Is er sprake van meerdere loopvlakken of cultuurlagen? Wat was (waarschijnlijk) het niveau van het maaiveld in de onderscheiden archeologische perioden?

	<p>5. Welke delen van het onderzoeksgebied zijn verstoord en tot op welke diepte? Wat is de aard en datering van de verstoring? Beargumenteer.</p>
<i>Archeologische indicatoren</i>	<p>6. Welke indicatoren wijzen op de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische resten? Waaruit bestaan deze indicatoren en wat is de datering ervan?</p> <p>7. In welke stratigrafische, bodemkundige en geologische eenheden bevinden zich deze resten? Welke zeggingskracht hebben de aangetroffen resten over de datering en aard van de eenheden waarin ze zijn aangetroffen en waarom?</p>
<i>Sporen en structuren</i>	<p>8. Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van sites met grondsporen? Zo ja, waaruit zijn deze opgebouwd? Wat is het complextype en wat is de datering? Welke argumenten zijn er aan te dragen voor het voorgestelde complextype en datering?</p> <p>9. Op welke niveaus zijn eventuele grondsporen leesbaar en hoe duidelijk tekenen zich de grondsporen af?</p> <p>10. In hoeverre passen de aangetroffen sporen in het beeld van wat tot nu toe bekend is van bewoning en landschapsgebruik in de directe omgeving?</p>
<i>Vondsten en paleo-ecologische resten</i>	<p>11. Welke mobiele vondsten zijn gedaan? Om welke materialen, soorten, typen, functies, aantallen, gewichten gaat het en uit welke context komen de vondsten?</p> <p>12. In welke mate dragen zij bij aan de datering van sporen en lagen?</p> <p>13. Liggen de vondsten in situ of zijn zij meegevoerd met fluviatiele sedimenten, colluvium of met de ophogingsmatrix?</p> <p>14. Van welke activiteiten vormen de vondsten de neerslag?</p> <p>15. Wat is de aard, datering en conservering van paleo-ecologische resten? Welke informatie geven zij over landschap, vegetatie en grondgebruik?</p>
<i>Kwaliteit</i>	<p>16. Wat is de fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, diepteligging, gaafheid, conservering) van de aangetroffen fenomenen?</p> <p>17. Wat is de inhoudelijke kwaliteit (zeldzaamheid, informatiewaarde, ensemblewaarde) van de aangetroffen fenomenen?</p> <p>18. Op welk(e) niveau(s) zijn grondsporen zichtbaar of kunnen ze zichtbaar zijn?</p> <p>19. Waar bevinden zich in het onderzoeksgebied voor natuurwetenschappelijk/archeobotanisch onderzoek geschikte locaties? Welke methoden zijn het meest kansrijk voor het beantwoorden van boven genoemde vragen?</p>
<i>Materiaalspecialistisch onderzoek</i>	<p>20. Welke datering kan verbonden worden aan het vondstmateriaal en daarmee aan de sporen/vlakken waarin zij gevonden zijn?</p> <p>21. Indien een wegstructuur wordt aangetroffen: welke bijdrage kan OSL-datering leveren aan het vaststellen van de ouderdom van deze structuur? Graag onderbouwen.</p>
<i>Relatie met het vooronderzoek en/of naburige onderzoeken</i>	<p>22. In hoeverre komen de resultaten van het proefsleuvenonderzoek overeen met de resultaten van de bureau- en booronderzoeken?</p> <p>23. Indien aanwijzingen voor een wegstructuur worden aangetroffen: hoe verhouden deze zich tot het aan de Scharnerweg/Hunnenweg gevonden grindpakket?</p>
<i>Conclusie, evaluatie, aanbevelingen</i>	<p>24. Welke betekenis is er samenvattend te geven aan het onderzoeksgebied?</p> <p>25. In welke mate zijn de gehanteerde strategie en methoden effectief geweest? Indien het onderzoek niet volgens plan kon worden uitgevoerd, om welke reden en op welke wijze is van het PvE afgeweken?</p>

	26. Welke strategische en methodische aanbevelingen kunnen worden gegeven voor onderzoek in vergelijkbare archeologische en landschappelijke context, met name in het Zuid-Limburgse Maasdal en aangrenzende beekdalen?
--	---

HOOFDSTUK 6 METHODEN EN TECHNIEKEN

6.1 Methoden en technieken

In aanvulling op de geldende versie van de KNA gelden de volgende specificaties ten aanzien van te hanteren methoden en technieken.

<p><i>Proefsleuven (protocol 4003).</i></p>	<p><i>Proefsleuven</i> Het vlak wordt aangelegd afhankelijk van de bodemopbouw op het eerste archeologisch leesbare niveau. Indien vanuit archeologisch oogpunt noodzakelijk (dat wil zeggen, wanneer er meer dan één archeologisch leesbaar vlak aanwezig is) worden meerdere archeologische vlakken aangelegd. Dit wordt bepaald tijdens de ontgraving door middel van de aanleg van een kijkgat en bijbehorende archeologische en bodemkundige interpretatie.</p> <p>Een relevante selectie van sporen dient te worden gecoupeerd en afgewerkt. De relevante selectie bestaat uit minimaal drie sporen per werkput, per in het vlak reeds op interpretatie, vullingen, insluitels of vermoedelijke datering te onderscheiden groep grondsporen. Een uitzondering op deze regel bestaat uit (qua werkomvang) omvangrijke sporen (graven, water- of beerputten, Erdkeller, SFB's, etc.). Bij water- en beerputten wordt de diepte vastgesteld door middel van een gutsboring met een diameter niet groter dan 3 cm. Bij het aantreffen van overige sporen in deze categorie wordt direct een overleg opgezet door archeologisch uitvoerder tussen archeologisch uitvoerder, diens opdrachtgever en het bevoegd gezag (zie paragraaf 11.2 Belangrijke wijzigingen).</p>
<p><i>Specifieke beschrijving in aanvulling op de geldende versie van de KNA.</i></p>	<p><i>Tekenen</i> In het algemeen geldt voor de grondsporen dat alle sporen op vlakniveau worden gedocumenteerd en ingetekend (schaal 1:50 geen grafkuilen of 1:10 wel grafkuilen) en gefotografeerd. Profielen worden 1:20 getekend, net zoals coupes. Intekening vindt plaats in het Rijksdriehoeksstelsel en met aangave van NAP-waarden en een uniek identificatienummer. Bij projecten binnen de vestinggordel wordt analoog getekend en wordt een basismeetlijn uitgezet met aangave van RD-coördinaten.</p> <p><i>Metaaldetectie</i> De vlakken en het stort worden onderzocht met een metaaldetector. Alle metaalvondsten (met uitzondering van de stortvondsten en recente vondsten) worden 3D ingemeten.</p> <p><i>Hoogtematen</i> In de werkput worden hoogtematen genomen. Van bijzondere sporen zoals graven, waterputten en hutkommen wordt in het vlak minimaal drie hoogtematen genomen en een meting van de onderzijde van het spoor. Daarnaast wordt apart nog een maat van belangrijke onderdelen binnen het spoor genomen. Van bijzondere vondsten wordt eveneens apart een hoogtemaat genomen. Voor iedere hoogtemaat geldt dat er in de databank of analoge tekening een codering wordt gehanteerd waaruit blijkt waarop de meting betrekking heeft.</p>

Profielen

Profielen worden handmatig opgeschaafd. Er worden ten minste drie profielkolommen van 1 meter breed gedocumenteerd per werkput. Indien de bodemopbouw varieert binnen het terrein worden meerdere profielkolommen opgenomen die deze variatie in kaart brengen. Indien een vindplaats wordt aangetroffen wordt zowel in west-oost als noord-zuid-richting het volledige profiel gedocumenteerd.

Foto's

Van het vlak worden vlakfoto's genomen op zo'n wijze dat sporen en structuren erop herkenbaar zijn (het vlak is dus opgeschaafd op foto, niet verregend en niet uitgedroogd) en het fotobord leesbaar. Daarnaast moeten overzichtsfoto's worden vervaardigd van de hele put of van een groot deel van de werkput. Van bijzondere sporen en vondsten wordt minimaal één detailopname in het vlak en een foto van de coupedoorsnede(s) genomen. Daarnaast worden detailopnames gemaakt waar nodig. Profielen worden in overzicht en detail gefotografeerd. Alle foto's zijn voorzien van een uniek identificatienummer dat overeenkomt met het in de fotolijst opgenomen identificatienummer.

Vondsten en monsters

Vondsten uit sporen worden per spoor(vullingslaag) verzameld. Van houtskoolrijke sporen en sporen met een humeuze vulling zullen monsters genomen worden voor paleoecologisch onderzoek. Overige monsters worden genomen in functie van de vraagstellingen zoals geformuleerd in hoofdstuk 5.2 en naar aanleiding van vraagstellingen die zich aandienen ten gevolge van aangetroffen vindplaatsen en of landschappelijke kenmerken. Vondsten uit lagen worden per stratigrafische eenheid in vakken van 4 x 4 m verzameld. In de vondstlijst is de verzamelwijze van de vondsten opgenomen.

Coupes

Van water- en beerputten wordt de diepte met de boor (3 cm guts) vastgesteld. Gecoupeerde sporen worden getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd.

Graven (in principe geldt in deze fase: in situ behoud)

Bij het aantreffen van graven dient een fysisch antropoloog ingezet te worden voor de documentatie en berging. Ligging en locatie grafgraven ten opzichte van skelet-/crematieresten dienen vastgesteld te worden en samen met de crematie-/inhuatieresten in 3D te worden ingemeten. Tevens dienen foto's gemaakt te worden waarbij, in het geval van inhuatiegraven, de positie van het skelet gedocumenteerd wordt. Crematieresten dienen en bloc gelicht te worden voor verder onderzoek.

Volg hierbij werkwijze Borgharen-Pasestraat⁵ (inhuatie) en Hiddink 2003 en 2006 (crematie).

Complexe kuilen met vlakke bodem (Erdkeller, hutkommen/SFB's) (in principe geldt in deze fase: in situ behoud)

Dergelijke structuren worden na identificatie of vermoedelijke identificatie per opvullingsfase in reliëf opgegraven zodat de ruimtelijke

⁵ Lauwerier 2011

	structuur van het spoor per fase inzichtelijk wordt gemaakt. Vondsten binnen dergelijke structuren worden in 3D ingemeten.
--	--

6.2 Strategie

<i>Strategie</i>	<p>Dit PvE omvat de eisen gesteld aan het archeologisch onderzoek zoals uit te voeren voor verschillende werkzaamheden. Hieronder zijn de werkzaamheden zoals bedoeld in hoofdstuk 2.</p> <p><i>Proefsleuvenonderzoek</i> Het proefsleuvenonderzoek vindt plaats binnen het gehele plangebied. De dekingsgraad van het proefsleuvenonderzoek bedraagt ca. 10% van het totale oppervlak van het plangebied. Het puttenplan is weergegeven in figuur 6.1. De sleuven zijn 4 m breed. De ontgraving tot op archeologisch vlakniveau vindt plaats op archeologische wijze, door middel van een graafmachine met gladde bak en op aanwijzing van de senior KNA-archeoloog. Tenzij de aangetroffen sporen het noodzakelijk maken dit te overschrijden, is de maximale verstoringsdiepte tevens de maximale diepte waarop een archeologisch vlak kan worden aangelegd.</p> <p>Bij het aantreffen van sporen c.q. vondstconcentraties wordt de aard hiervan vastgesteld (bij sporen door middel van couperen, zie paragraaf 6.1 Methoden en technieken), en indien mogelijk de datering.</p> <p>Vondstconcentraties die worden aangetroffen boven een leesbaar archeologisch vlak worden per vak van 4 x 4 meter verzameld. Uitzondering hierop vormen concentraties van antropogeen bewerkt vuursteen zowel als vondsten die in verband kunnen worden gebracht met andere typen kampementen waaronder legerkampen. Bij het aantreffen van dergelijke resten wordt de strategie navenant aangepast in overleg met bevoegd gezag, waarbij de identificatie, datering en waardering van de vindplaats voorop staat.</p> <p><i>Adviesdocument</i> In alle gevallen waar overleg met bevoegd gezag geëist wordt cf. dit PvE waarbij is gesproken over de waardering van een vindplaats, wordt door de archeologisch uitvoerder een adviesdocument opgesteld naar aanleiding van dit overleg;</p> <p>In dit adviesdocument wordt een beschrijving van de waarde van de aangetroffen archeologische resten gegeven waarbij de waarderingstabellen uit de KNA wordt gehanteerd (zie ook de onderzoeksvragen m.b.t. kwaliteit).</p>
------------------	--

6.3 Omgang kwetsbare vondsten en monsters

<i>Aantreffen kwetsbare vondsten en materialen</i>	<p>Bij het aantreffen van kwetsbare vondsten en materialen wordt gehandeld naar de veldhandleiding archeologie of wordt een specialist ingeschakeld, naar gelang de situatie.</p> <p>Bij het aantreffen van vondstmateriaal dat een dringende conservering behoeft dient direct contact te worden opgenomen met de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente Maastricht (zie ook 8.4 Selectie materiaal voor conservering).</p>
--	--

6.4 Structuren en grondsporen, scheepswrak of vliegtuig

<i>Structuren en grondsporen</i>	Vlaktekeningen (schaal 1:50 of digitaal) worden te allen tijde gemaakt. Profielen worden getekend in schaal 1:20. Bijzondere sporen zoals graven op schaal 1:10. Grondsporen zoals paalgaten en kuilen dienen te worden gecoupeerd, gedocumenteerd en geheel op vondsten onderzocht te worden. Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van paleo-ecologische resten dient in overleg met het bevoegd gezag een monster genomen te worden. Bemonstering dient plaats te vinden volgens de Archeologie-leidraad 1.
<i>Muurwerk</i>	Muurwerk, vloerniveaus en ovens worden op schaal 1:20 gedocumenteerd, en intact gelaten zolang het archeologisch onderzoek dat toelaat. Van muurwerk worden minimaal 3 hoogtematen genomen. Bij muurwerk worden eveneens hoogtematen genomen van versnijdingen en aanhechtingen. Bij muurresten dienen de bouwmaterialen en de eventueel gebruikte mortel te worden beschreven. Van hoekoplossingen, eventuele aanzetten van gewelven en bogen en van eventuele bouwkundige bijzonderheden dienen detailfoto's te worden gemaakt. Van het muurwerk moeten de steenformaten worden gedocumenteerd. Daarnaast moet in het geval van baksteen ook een vijf-, en wanneer mogelijk een tienlagenmaat en het metselverband worden vastgesteld.

6.6 Aardwetenschappelijk onderzoek

<i>Aardwetenschappelijk onderzoek</i>	In het aardwetenschappelijk onderzoek wordt de genese van de ondergrond onderzocht. Hiertoe worden de profielen litho- en pedologisch beschreven en geïnterpreteerd. Aandacht wordt geschonken aan organische en anorganische inclusies. Waar nodig worden op aanwijzen van de fysisch geograaf monsters genomen ter interpretatie en/of datering.
---------------------------------------	--

6.7 Anorganische artefacten

<i>Anorganisch artefacten</i>	Vondsten die in relatie met een stratigrafische eenheid gebracht kunnen worden, dienen te worden verzameld naar stratigrafische eenheid. Artefacten dienen te worden verzameld per vondstcategorie (metaal, aardewerk, glas, natuursteen, bouw materiaal). Wijze van bergen verloopt conform KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Anorganische artefacten dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden. In het veld worden geen materiaalselecties toegepast. Dit geldt eveneens voor metaal en al het bouwkeramiek waarvan verwacht kan worden dat het ouder is dan de 16 ^e eeuw. Bij uitzonderlijke hoeveelheden vindt overleg met het bevoegd gezag plaats.
-------------------------------	---

6.8 Organische artefacten

<i>Organisch artefacten</i>	Organisch vondstmateriaal dat bij de aanleg van het vlak tevoorschijn komt wordt verzameld in vakken of per spoorvulling, of wordt gekoppeld aan het profiel. Organische artefacten worden bewaard in dezelfde omgeving als waarin ze zijn gevonden (vochtig indien vochtig, nat indien nat).
-----------------------------	---

	Wijze van bergen verloopt conform KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Organische artefacten dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden.
--	--

6.9 Archeozoologische, archeobotanische en fysisch antropologische resten

<i>Archeozoologische en botanische resten</i>	<p>Verzamelwijze volgens Veldhandleiding Archeologie (CvAK-leidraad 1): organische materialen</p> <p>Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van paleo-ecologische resten in sporen of natuurlijke lagen, die een bijdrage aan het antwoord op de onderzoeksvragen kunnen leveren, dient een monster te worden genomen.</p> <p>Naar bevind van zaken en in overleg met het bevoegd gezag dienen monsters genomen te worden voor ¹⁴C- dan wel dendrodatering. Voor deze manier van dateren komen skeletresten en houtskoolconcentraties (¹⁴C) en bouwhout uit muurconstructies en water/beerputten (dendro) in aanmerking.</p> <p>Om de onderzoeksvraag naar de ontwikkeling van het landschap te beantwoorden, dient uit elke cultuurlaag/spoor waarvan verwacht mag worden dat het in potentie uitsluitend kan geven over de vegetatie van de locatie een pollenmonster worden genomen. Het minimum monstervolume bedraagt 1 cc sediment. Bij profielen met een ongestoorde bodemopbouw dient een pollenbak met een lengte tussen 20 en 40 cm te worden gebruikt. Minimale breedte en diepte is 5 cm.</p>
---	---

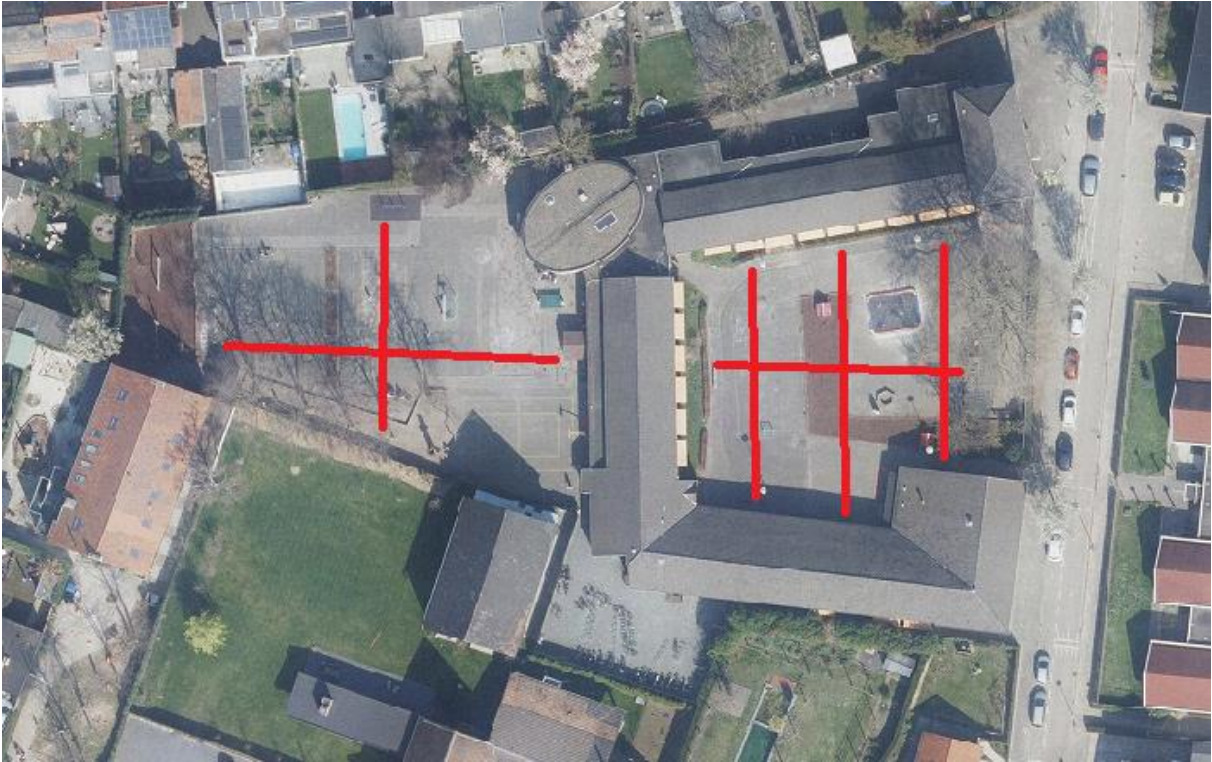
6.10 Overige resten

Niet van toepassing.

6.11 Dateringstechnieken

<i>Dateringstechnieken</i>	<p>Ter datering kunnen in voor het onderzoek relevante situaties natuurwetenschappelijke methoden worden ingezet indien het vermoeden bestaat dat datering op basis van artefacten niet voldoende resultaat zal opleveren. Ovens en haarden, zowel als crematieplaatsen, worden indien mogelijk archeomagnetisch gedateerd. Begraven bodems worden gedateerd door middel van OSL-datering van de bodem en de direct erboven én eronder gelegen laag, tenzij vindplaats- en artefactdateringen naar inzicht van het bevoegd gezag voldoende mate van datering geven.</p>
----------------------------	---

Afbeelding 6.1: Puttenplan voor het proefsleuvenonderzoek met een dekingsgraad van ca. 10 %.

Gemeente Maastricht

HOOFDSTUK 7 UITWERKING EN CONSERVERING

7.1 Evaluatiefase

<i>Evaluatiefase</i>	<p>Na het veldwerk en na de technische uitwerking zoals hieronder omschreven, wordt door de projectleider – zo nodig na specialistisch advies - een evaluatierapport opgesteld. In het evaluatierapport worden de bevindingen van het veldwerk samengevat en wordt een voorstel gedaan voor nadere analyse van sporen, monsters en vondsten (waaronder laboratoriumonderzoek), voor de conservering van objecten en voor de opzet van het eindrapport, waaronder de keus van de te tekenen, te fotograferen en af te beelden objecten. Voorgesteld wordt ook welke vondsten en monsters niet bewaard (gedeponeerd) hoeven te worden (zie ook paragraaf 7.7 Archeozoologische en -botanische resten).⁶ Ten behoeve van het evaluatierapport dienen monsters gewaardeerd te worden op geschiktheid voor nadere analyse en/of gebruik voor dateringsmethoden.</p> <p>In deze fase dient voorts geëvalueerd te worden in welke mate de onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden en of voor de uitwerking gewijzigde of aanvullende onderzoeksvragen gesteld moeten worden. Geëvalueerd wordt of aanvullende of gewijzigde eisen gesteld moeten worden aan de hieronder genoemde eisen van uitwerking en conservering.</p> <p>Om deze evaluatie mogelijk te maken worden alle basisgegevens zoals vondstlijsten, spoorlijsten, allesporenkaarten (per vlak), etc. ontsloten in het evaluatierapport.</p> <p>Het evaluatierapport wordt <u>gelijktijdig</u> aangeboden aan bevoegd gezag en initiatiefnemer. Het wordt getoetst en vastgesteld door de bevoegde overheid en fungeert daarna als aanvulling op dit programma van eisen. Na aanbieding, maar voor vaststelling van het evaluatierapport heeft de initiatiefnemer de gelegenheid zijn visie op de mate van uitwerking en rapportage kenbaar te maken.</p> <p>Na vaststelling van het evaluatierapport geeft de opdrachtgever/vergunningaanvrager opdracht tot uitwerking, rapportage en conservering volgens het vastgestelde evaluatierapport, rekening houdende met de vastgestelde termijn voor oplevering van het concept-eindrapport (zie paragraaf 7.2.1 Technische uitwerking voor termijnen uitwerking).</p>
----------------------	---

7.2 Uitwerking en Rapportage

7.2.1 Technische uitwerking

<i>Technische uitwerking</i>	De algemene technische uitwerking omvat het digitaliseren van alle in het veld gemaakte tekeningen, het bewerken van digitale afbeeldingen en het digitale gegevensbeheer.
------------------------------	--

⁶ Nb. voor het selectievoorstel (opgenomen in het evaluatierapport) is goedkeuring vereist van de depotbeheerder, zie paragraaf 8.3 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering.

	<ul style="list-style-type: none"> • Alle sporen en structuren worden afgebeeld op een ‘alle-sporenskaart’, of op (bij een complexe stratigrafie) op gecombineerde vlaktekeningen. • Alle vondsten worden gereinigd en primair geanalyseerd (bakselniveau voor keramiek). • Paleo-ecologische resten worden gekarakteriseerd. • Bij de determinatie, datering en beschrijving van middeleeuwse vondsten en sporen dient men alert te zijn op een historiografisch correct gebruik van de termen ‘Late Middeleeuwen’ en ‘laatmiddeleeuws’. Deze hebben uitsluitend betrekking op de periode 1250 – 1500. De periode 1000-1250 wordt aangeduid als Volle Middeleeuwen of Hoge Middeleeuwen. Alleen bij Archis-invoer mag de afkorting LMEA voor de Volle Middeleeuwen gehanteerd worden en LME voor de periode 1000-1500, indien geen nadere datering gegeven kan worden. In teksten staat in dit laatste geval: Volle en Late Middeleeuwen. • Alle foto’s, tekeningen, vondsten, monsters worden geadmineistreerd. Handgeschreven verslagen worden uitgetikt en gearchiveerd. Overige analoge documentatie wordt gescand en gearchiveerd. • Alle vondsten, sporen en structuren worden geregistreerd in een digitaal gegevensbestand. • Fysisch-geografische analyse (beschrijving bodemopbouw, analyse van gaafheid) vindt zoveel mogelijk plaats binnen de technische uitwerking.
<i>Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept)eind-/tussenrapport</i>	Het evaluatie rapport wordt uiterlijk 12 weken na beëindiging van het veldwerk, inclusief alle (de-) selectie lijsten per vondstcategorie, aangeleverd. Op basis van het evaluatie rapport wordt (indien nodig tijdens een overleg) vastgesteld welke zaken dienen te worden uitgewerkt en in welke mate. Tevens worden afspraken gemaakt over de inhoud van het eindrapport. Met de uitwerking van het onderzoek kan pas dan gestart worden wanneer sprake is van een door het bevoegde gezag goed gekeurd evaluatie rapport. Het eind rapport wordt uiterlijk 12 maanden na goedkeuring van het evaluatie rapport in concept aangeboden aan het bevoegd gezag.
<i>Procedure toetsing eind-/ tussenproduct door bevoegd gezag</i>	Het bevoegde gezag heeft 4 weken gelegenheid om het concept van het evaluatie rapport te beoordelen en de steller te voorzien van eventueel commentaar. Het bevoegde gezag heeft 6 weken gelegenheid om het concept van het eind rapport te beoordelen en de steller te voorzien van eventueel commentaar. Twee weken na het verkrijgen van het commentaar dient de eindversie digitaal te worden aangeleverd aan het bevoegd gezag ter definitieve toets. Na schriftelijke goedkeuring dienen binnen 2 weken de definitieve eindrapporten aan opdrachtgever en bevoegd gezag te worden aangeleverd, zowel analog als digitaal.

7.2.2 Rapportage

<i>Inhoud eind-/tussenrapport</i>	Na het veldwerk en de uitwerking wordt een conceptrapport geleverd waarin de resultaten van het onderzoek worden beschreven. Dit conceptrapport bevat, in aanvulling op de BRL 4000 / KNA 4.1, protocol 4003:
-----------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Inleiding (doel en aanleiding onderzoek en administratieve gegevens) • Beknopte samenvatting van de landschappelijke context en bewoningsgeschiedenis van het gebied • Overzicht van de eerder verkregen resultaten • Doel van onderzoek en onderzoeksvragen • Onderzoekstrategie en methoden • Fysische geografie (o.a. bodemopbouw, stratigrafie en genese) • Sporen en structuren • Materiaalcategorieën • Overig specialistisch onderzoek • Synthese waarin de resultaten van de verschillende deelonderzoeken in onderlinge samenhang en in het licht van de onderzoeksvragen worden besproken • Conclusie (incl. beantwoording onderzoeksvragen) <p>Het kaartmateriaal bij het rapport bestaat in ieder geval uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een thematische kaart van de landschappelijke opbouw van het onderzoeksgebied met de verbreiding van archeologische niveaus en eventuele verstoringen. • Profieltekeningen waarop de (variatie in) landschappelijke opbouw zichtbaar is.
<p><i>Verschijsing en oplage eindrapport en/of specialistisch deelrapport</i></p>	<p>Het rapport kan in de huisstijl van de uitvoerende firma opgemaakt worden. Er dient een oplage van 5 analoge exemplaren te worden geleverd aan het bevoegd gezag (Team CERK). Tevens dient een analogo exemplaar van het eindrapport gestuurd te worden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Gemeentelijk Depot Bodemvondsten Maastricht (1x), • de stadsbibliotheek in het Centre Céramique te Maastricht (2x, waarvan een maal Limburgensen en een maal bibliotheek), • de RCE (1x), • Provincie Limburg, cluster cultuur(1x). <p>Daarnaast dient het rapport, inclusief lijsten en kaart- en fotomateriaal, digitaal als pdf-bestand te worden aangeleverd aan de opdrachtgever en het bevoegd gezag, evenals inclusief overige documentatie aan DANS. Copyright ligt zowel bij opdrachtgever als bevoegd gezag.</p>

7.3 Structuren, grondsporen, scheepwrak of vliegtuig, vondstspredingen

<p><i>Structuren, grondsporen, vondstspredingen</i></p>	<p>Alle sporen en structuren dienen te worden beschreven per vlak en in samenhang met de grotere structuur indien het om muurresten gaat. Sporen die zich over meerdere vlakken uitstrekken dienen vanaf het hoogst waargenomen niveau beschreven te worden. Indien op basis van vondstmateriaal sporen en structuren gedateerd kunnen worden, dient dit te worden vermeld, met verwijzing naar de nummers uit de vondstenlijst.</p>
---	--

7.4 Analyse aardewetenschappelijke gegevens

<p><i>Analyse fysische-geografie</i></p>	<p>Van de bodemprofielen wordt een representatieve doorsnede van de bodemopbouw binnen het plangebied getekend/geconstrueerd. Indien mogelijk dienen de resultaten gebruikt te worden als aanvulling op de reconstructie van de landschapontwikkeling van de omgeving.</p>
--	--

7.5 Anorganische artefacten

<i>Anorganisch artefacten</i>	<p>De uitwerking en conservering van anorganische artefacten vindt plaats volgens KNA specificaties aangevuld met eisen van het bevoegd gezag (wordt in overleg na afloop veldwerk vastgesteld in het evaluatierapport).</p> <p>Een representatieve selectie van bouwkeramiek aangetroffen in Vroeg- of Volmiddeleeuwse context wordt te allen tijde in het evaluatierapport voorgedragen voor TL-datering (naar aanleiding van Melkert 2021).</p>
-------------------------------	--

7.6 Organische artefacten

<i>Organisch artefacten</i>	<p>Idem als bij anorganisch.</p> <p>Skeletmateriaal (zowel in verbrande als onverbrande toestand) uit een grafcontext dient door een fysisch-antropoloog gedetermineerd te worden. De resultaten dienen in een aparte bijlage te worden weergegeven.</p>
-----------------------------	--

7.7 Archeozoologische en -botanische resten

<i>Archeozoologische en botanische resten</i>	<p>Conform KNA 4.1 protocol specialistisch onderzoek.</p> <p>Alle archeobotanische monsters genomen ter beantwoording van eventueel in dit programma van eisen opgenomen onderzoeksvragen naar de ontwikkeling van het landschap dienen te worden gezeefd en gescand op waarde volgens de richtlijnen uit de bijlage “standaard bepalingen veldwerk”. Bij het overleg over de uitwerking wordt, mede op basis van de waardering op geschiktheid voor analyse, bepaald welke monsters verder moeten worden geanalyseerd.</p> <p>De pollenmonsters die een datering van lagen kunnen leveren, dienen middels een quick-scan op hun potentie te worden onderzocht.</p>
---	---

7.8 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.)

<i>Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten, e.d.)</i>	<p>Representatieve sleufprofielen, (profielen door) grondsporen en plattegronden dienen te worden gefotografeerd. Tijdens het onderzoek dienen enkele fotografische opnames (“sfeerplaatjes”) te worden gemaakt die geschikt zijn voor communicatiedoeleinden. Alle foto's dienen in ieder geval digitaal aangeleverd te worden in jpg-formaat.</p> <p>Bijzondere objecten en bijzondere sporen (hutkommen, graven, waterputten) dienen apart afgebeeld te worden door middel van foto en tekening. Een representatieve selectie van de meest diagnostische en bijzondere vondsten dient tevens te worden afgebeeld door middel van foto en tekening. Er dienen minimaal 5 objecttekeningente worden vervaardigd, indien van toepassing. In het evaluatierapport wordt daartoe (evt. in overleg met het bevoegde gezag) een voorstel gedaan.</p> <p>Alle profielen dienen aan elkaar gekoppeld te worden afgebeeld in tekening en op foto. Indien er meerdere fases van sporen, muurresten of (bouwhistorische) structuren aangetroffen worden dienen samenhangende restanten per fase op kaartmateriaal te worden weergegeven.</p> <p>Alle vlaktekeningen dienen gevectoriseerd te worden en te worden afgebeeld in RD-coördinaten (alle puttenkaarten, alle-sporenkaarten,</p>
--	--

alle sporen per fase, alle structuren, alle structuren per fase). Eveneens aan te leveren in jpeg-formaat.

Op kaartmateriaal moet in ieder geval afgebeeld/duidelijk zijn:

- a. de begrenzing van de vindplaats(en) middels een topografische kaart met de begrenzing van de onderzoekslocatie.
- b. de hoogteligging van de verschillende vindplaatsen middels een uitsnede van de AHN met aanduiding van de sporen/vindplaats(en) ten opzichte van het reliëf.
- c. de fasering tussen de verschillende vindplaatsen (indien relevant) middels een uitsnede van de topografische kaart met de vindplaatsen gedifferentieerd naar diverse periodes, in een straal van 500 m rond de onderzoekslocatie, voor zover in ARCHIS bekend.
- d. Waar zich verstoorde zones bevinden.

De documentatie dient in zijn geheel op **usb-drager** te worden aangeleverd, **alsook per we-transfer** aan het bevoegde gezag te worden verzonden.

Tekeningen en kaarten dienen aangeleverd te worden in ESRI-shape format met bijbehorende databestanden. In alle gevallen dienen de tekeningen en kaarten een geo-referentie te bevatten waarmee ze te koppelen zijn aan het RijksDriehoekstelsel (RD).

Betreffende GIS (tekeningen met gekoppelde administratieve waarden): Indien zich in de tekening objecten bevinden met een koppeling naar administratieve gegevens, dan dienen die objecten in de tekening voorzien te zijn van een unieke sleutel. Deze sleutel moet overeenkomen met de sleutel in de administratieve gegevens. De administratieve gegevens dienen geleverd te worden in een excel (.ods, .xls, .xlsx), access (.accdb, .odb, .mdb) én komma-gescheiden formaat (UTF8: .csv).

HOOFDSTUK 8 (DE-)SELECTIE EN CONSERVERING

8.1 Selectie materiaal in het veld

<i>Selectie materiaal in het veld</i>	<p>Tijdens het veldwerk vindt geen intentionele (de-)selectie van materiaal plaats. Om dit uitgangspunt te waarborgen zijn in hoofdstuk 6 specifieke eisen met betrekking tot het veldwerk opgenomen. Hoewel reeds vervat in voorgaand uitgangspunt wordt in deze paragraaf desondanks specifiek gewezen op het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Er vindt geen intentionele selectie van metaalvondsten plaats, noch op metaal categorie noch op uiterlijke kenmerken van het vondstmateriaal, in ieder geval voor alle contexten waarvoor kan worden aangenomen dat zij uit de 16 eeuw of eerder stammen.• Er vindt geen intentionele selectie plaats van bouwkeramiek, in ieder geval voor alle contexten waarvoor kan worden aangenomen dat zij uit de 16 eeuw of eerder stammen. <p>Indien grote hoeveelheden materiaal van een van deze categorieën wordt aangetroffen en het bergen ervan op grond van specifieke argumenten de uitvoering van het onderzoek belemmerd, wordt door de projectleider een afwijkingsformulier opgesteld. In dit afwijkingsformulier is vermeld om welke reden er wordt afgeweken en op welke wijze de ontstane onderzoeksbias wordt verwacht de resultaten van het onderzoek te beïnvloeden. Ook wordt vermeld op welke wijze deze onderzoeksbias wordt beperkt (door middel van steekproefsgewijze bemonstering). Dit afwijkingsformulier wordt op dezelfde dag ter goedkeuring overlegd aan bevoegd gezag.</p> <p>Bij het aantreffen van vondstmateriaal dat een dringende conservering behoeft dient direct contact te worden opgenomen met de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente Maastricht.</p>
---------------------------------------	--

8.2 Selectie materiaal voor uitwerking

<i>Selectie uitwerking evaluatierapport</i>	<p>Na afloop van het veldwerk wordt in het evaluatieverslag een (de-)selectie voorstel gedaan. Op basis van een eerste evaluatie van de onderzoeksresultaten en een eerste scan en/of waardering op geschiktheid voor analyse (door de betreffende (materiaal) specialisten) van de vondsten en monsters, dient een (de-)selectie van vondsten en monsters plaats te vinden en een selectie van welke artefacten geconserveerd zullen moeten worden.</p> <p>De onderbouwing en verantwoording voor deze (de-)selectie dient onderdeel uit te maken van het evaluatieverslag. De selectie dient goedgekeurd te zijn door de opdrachtgever, het bevoegd gezag en de depotbeheerder.</p> <p>Bij het aantreffen van vondstmateriaal dat een dringende conservering behoeft dient direct contact te worden opgenomen met de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente Maastricht.</p>
---	---

8.3 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering

<i>(de-)selectierapport deponering</i>	Op basis van het evaluatierapport en de daarin opgenomen (de-)selectie tabellen van vondsten en monsters wordt een voorstel gedaan voor de
--	--

	<p>(de-)selectie van vondsten en monsters. Het (de-)selectierapport dient bij oplevering aan opdrachtgever, in afschrift, ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de deponhouder, eigenaar en het bevoegde gezag.</p> <p>De goedkeuring door het bevoegde gezag betreft het vaststellen of de voorgestelde (de-) selectie leidt tot het kunnen beschikken over voldoende (onderzoeks)materiaal ter beantwoording van de onderzoeksvragen. De goedkeuring door de deponhouder/eigenaar betreft het vaststellen of de voorgestelde (de-)selectie overeenkomt met het gemeentelijk beleid en om een schatting te kunnen maken van de hoeveelheid in het depot op te nemen materiaal. De uiteindelijke (de-)selectie van het vondstmateriaal dient goedgekeurd te worden door depotbeheerder mevr. J. Peeters (043-3505571, jose.peeters@maastricht.nl).</p>
--	---

8.4 Selectie materiaal voor conservering

<i>Selectie conservering</i>	<p>Zie voor de specifieke richtlijnen m.b.t. zowel de tijdelijke opslag als de lange termijn conservering de KNA (OS11), en de Aanlevervoorwaarden van het Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten te Maastricht (Bijlage 3 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM).</p>
------------------------------	---

HOOFDSTUK 9 DEPONERING

9.1 Eisen betreffende depot

<i>Zie eisen betreffend depot</i>	<p>Zie de Aanlevervoorwaarden van het Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten Maastricht (GDBM) in Bijlage 3 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM van dit PvE.</p> <p>Vondsten en documentatie van het onderzoek dienen volgens het deponeringsprotocol aan de depotbeheerder mevr. J. Peeters (043-3505571) overhandigd te worden. Hiertoe behoort ook een kopie van de Archismelding.</p> <p>Na controle en goedkeuring door de depotbeheerder zal een ontvangstbewijs naar de firma gezonden worden. Dit ontvangstbewijs kan in kopievorm als goedkeuring van het bevoegd gezag aan de opdrachtgever worden gezonden, voor betaling van de laatste termijn.</p>
-----------------------------------	---

9.2 Te leveren product

<i>Te leveren product</i>	<p>Zie de vigerende aanlevervoorwaarden. Voor vragen hierover wordt verzocht contact op te nemen met de depotbeheerder mevr. J. Peeters (043-3505571).</p>
<i>Digitale bestanden</i>	<p>In aanvulling op de aanlevervoorwaarden:</p> <p>Alle meetgegevens worden aangeleverd in ESRI shape formaat. Alle basisdocumentatie is naar vlak en profiel uitgesplitst; de bijbehorende .dbf bevat alle relevante informatie en bevat per databankentree ook de naam van het project (bestaande uit een combinatie van in ieder geval 'Maastricht' en het huidige adres), het archis3-zaakidentificatienummer, en het boornummer.</p> <p>Alle aangeleverde bestanden zijn in UTF-8 codering.</p>
<i>Termijn overdracht van vondsten, monsters en documentatie</i>	<p>Deponering van vondsten, monsters en documentatie dient uiterlijk 3 maanden na aanbidding definitief digitaal rapport plaats te vinden.</p> <p>Hiernaast geldt een maximale termijn voor deponering. De maximale termijn voor de deponering bedraagt 2 jaar en 3 maanden na 'einde veldwerk-melding' in Archis. Bij gebrek aan een einde veldwerkmelding bedraagt de maximale termijn voor de deponering 2 jaar en 3 maanden vanaf de onderzoeksmelding in Archis.</p>
<i>e-depot (zie protocol depotbeheer DS05)</i>	<p>Het goedgekeurde PvE (inclusief onderzoekmeldingsnummer) dient te worden geplaatst in het e-depot. Binnen 2 jaar na afronding van het veldwerk dienen alle conform PvE gespecificeerde digitale producten te worden overdragen aan het e-depot (DANS Data Station Archaeology (datastations.nl)) onder vermelding van het onderzoeksmeldingsnummer.</p>

HOOFDSTUK 10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN

10.1 Personele randvoorwaarden

<i>Personele randvoorwaarden</i>	<p>De uitvoerder is een gecertificeerd bedrijf dat tot de bedoelde werkzaamheden onder de vigerende wet- en regelgeving is toegelaten. Het veldwerk vindt plaats onder leiding van een senior KNA-archeoloog (projectleider) die ervaring heeft met het herkennen en onderzoeken van vindplaatsen op Maasterrassen en het lössgebied. De senior KNA-archeoloog (projectleider) is dagelijks in het veld aanwezig, participeert in de uitvoering van de opgraving en stuurt het veldteam aan. De senior KNA-archeoloog (projectleider) is aanwezig bij de aanleg van de vlakken en wanneer zich opmerkelijke wijzigingen (zoals van de archeologische verwachting; zie paragraaf 11.2 Belangrijke wijzigingen) voordoen.</p> <p>Voor de interpretatie van de bodemprofielen dient een fysisch geograaf met aantoonbare kennis van en ervaring in het uitvoeren van bodemonderzoek in de archeoregio Limburgs lössgebied ingezet te worden, waarbij specifieke kennis van het Holocene Maasdal voorafgaand aan het veldwerk aantoonbaar dient te worden gemaakt middels CV.</p> <p>Het onderzoek van vlakken met de metaaldetector vindt plaats door een persoon die aantoonbare ervaring heeft met dit type van onderzoek. Voor de uitwerking, conservering en rapportage is de inzet van specialisten met periode-, materiaal-, gebiedspecifieke kennis en/of ervaring vereist. Deze kennis en ervaring blijkt uit de het evaluatierapport gevoegde CV's van de beoogde specialisten.</p> <p>In het geval van gunning wordt het veldwerk uitgevoerd door de personen die in de offerte als beoogde uitvoerders worden genoemd.</p>
----------------------------------	--

10.2 Overlegmomenten

<i>Overlegmomenten</i>	<ul style="list-style-type: none">• Tijdens het veldwerk vindt overleg plaats tussen de archeologisch-projectleider en de bevoegde overheid met als doel het waarborgen van het onderzoek volgens dit PvE, het bespreken van archeologisch-inhoudelijke en andere kwaliteitsaspecten en het zo nodig voorbereiden van beslissingen over selectie tijdens het veldwerk, wijzigingen t.o.v. het programma van eisen of de doelstellingen van het onderzoek. De frequentie en wijze van overleg wordt bij de melding van de aanvang van de werkzaamheden afgesproken.• Tijdens het veldwerk vindt tussen alle betrokken partijen overleg plaats, waarbij de initiatiefnemer over voortgang, resultaten, prognoses en knelpunten geïnformeerd wordt en in de gelegenheid is zijn visie op door de overheid te nemen beslissingen kenbaar te maken.• Na afloop van het veldwerk is, indien van toepassing, overleg tussen alle betrokken partijen over het evaluatierapport (zie paragraaf 7.1 Evaluatiefase) Hierbij wordt afgesproken of en wanneer overleg tijdens uitwerking en rapportage plaats vindt.• Tijdens overleg gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de senior KNA-archeoloog (projectleider) en zo snel mogelijk ter kennis gebracht aan alle betrokken partijen. Indien noodzakelijk
------------------------	--

	<p>worden correcties op de weergave van de afspraken door de bevoegde overheid (diens archeologisch adviseur) binnen drie werkdagen (vakantieperioden uitgezonderd) aan de betrokken partijen kenbaar gemaakt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De projectleider draagt zorg voor voldoende overleg binnen zijn team en tussen hem en zijn opdrachtgever om de voortgang volgens programma van eisen te kunnen realiseren.
--	---

10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie

<p><i>Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie</i></p>	<p>Namens de gemeente Maastricht, is mevr. A. Brakman, dhr. M. Janssen en/of dhr. G. Soeters (anne.brakman@maastricht.nl, maurice.janssen@maastricht.nl, gilbert.soeters@maastricht.nl) archeologisch toezichthouder op de werkzaamheden. Uitsluitend hun aanwijzingen dienen door de uitvoerder te worden opgevolgd.</p> <p>Voorafgaande aan de start van de graafwerkzaamheden dient een startoverleg plaats te vinden waarbij opdrachtgever, archeologisch opdrachtnemer en (de archeologisch adviseur van) het bevoegde gezag aanwezig zijn. Dit kan op de ochtend waarop de werkzaamheden plaats zullen vinden.</p> <p>Verder kunnen enkele korte werkoverleggen plaatsvinden waarbij gekeken wordt of men binnen de vastgestelde planning de werkzaamheden uitvoert, of er sprake is van meer- dan wel minderwerk, of er onderzoeksvragen uit het PvE al dan niet beantwoord kunnen worden en of er logistieke knelpunten zijn. De afspraken worden per overleg vastgelegd en dienen als uitgangspunt voor vervolgoverleg. De archeologisch uitvoerder notuleert deze afspraken, verstuurd zijn digitaal opgemaakte notulen per mail aan alle betrokken partijen en neemt ze op in het dagrapport. Indien noodzakelijk worden correcties op de weergave van de afspraken door de bevoegde overheid (diens archeologisch adviseur) binnen drie werkdagen (vakantieperioden uitgezonderd) aan de betrokken partijen kenbaar gemaakt.</p>
--	--

10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen

<p><i>Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk</i></p>	<p>Aanvang van de werkzaamheden wordt afgestemd met de opdrachtgever.</p>
<p><i>Uitvoeringscondities veldwerk</i></p>	<p>De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor toegankelijkheid en bereikbaarheid van het terrein en zorgt voor betredingstoestemming. Bezoek zal alleen in overleg met het bevoegd gezag plaatsvinden. Ook communicatie naar derden zal uitsluitend geschieden in overleg met initiatiefnemer en het bevoegd gezag.</p>

HOOFDSTUK 11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE

11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk

<i>Wijzigingen tijdens het veldwerk</i>	Tijdens het voortgangsoverleg worden eventuele wijzigingen wat betreft vraagstelling, strategie, methodiek en locatie in het verslag en in een Nota van Wijzigingen vastgelegd en door alle partijen geaccordeerd. Vanwege de projectomvang geschiedt dit per mail.
---	---

11.2 Belangrijke wijzigingen

<i>Wijzigingen tijdens het veldwerk</i>	<p>Tijdens het voortgangsoverleg worden belangrijke wijzigingen voor wat betreft vraagstelling, strategie, methodiek en locatie besproken met het bevoegde gezag (diens adviseur archeologie) en in het verslag en in een Nota van Wijzigingen vastgelegd en door beide partijen geaccordeerd bij het volgende voortgangsoverleg.</p> <p>Voorbeelden van gebeurtenissen die zonder meer aanleiding vormen voor een belangrijke wijzigingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">- Situaties waarin het onderzoek niet (langer) conform PVE uitgevoerd kan worden.- Het aantreffen van archeologische resten (waaronder graven of vestingwerken) die planaanpassing wenselijk maken, zij het op basis van het beleid dergelijke resten in situ te behouden⁷ dan wel op basis van (on)voorspelbare sterke toename in de onderzoekskosten.- Het aantreffen van uitzonderlijke vondsten (van nationaal belang) waarvoor de strategie in overleg met het bevoegde gezag (en eventueel het Rijk) aangepast moet worden.
---	---

11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk

<i>Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk</i>	<p>Bij het overleg na aanbieding van het evaluatierapport (<i>na de evaluatiefase</i>) wordt in overleg met het bevoegde gezag vastgesteld in hoeverre de vraagstellingen, strategie, methodiek van uitwerking, conservering aangepast dient te worden (wijziging van PVE). Tevens zal daarbij worden vastgesteld welk materiaal in welke mate uitgewerkt dient te worden, welke monsters in welke mate geanalyseerd dienen te worden, welke objecten getekend dienen te worden en wat in de rapportage opgenomen dient te worden. Deze afspraken zullen in een door de opdrachtgever en bevoegd gezag geaccordeerd verslag vastgelegd worden.</p> <p>Een kopie van dit verslag dient ter kennisgeving aan de depotbeheerdster mevr. J. Peeters (jose.peeters@maastricht.nl) verzonden te worden.</p> <p>Deselectievoorstellen betreffende vondstmateriaal worden aan de depotbeheerdster mevr. J. Peeters (jose.peeters@maastricht.nl) voorgelegd ter goedkeuring.</p>
---	---

⁷Canoot et al. 2012: p. 48.

11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering

<i>Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering</i>	<p>Zodra sprake is van een door het bevoegde gezag goedgekeurd evaluatierapport kan gestart worden met de uitwerking van het onderzoek en de conservering van het materiaal.</p> <p>Indien tijdens uitwerking en conservering afgeweken wordt van de in het PvE en evaluatieverslag gestelde vragen, strategie of methodiek, dient hierover op voorhand contact opgenomen te worden met bevoegd gezag en opdrachtgever. Eventuele wijzigingen zullen in een geaccordeerd verslag vastgelegd worden.</p>
---	---

LITERATUUR EN BIJLAGEN

Literatuur

Hazen, P.L.M., E. Drenth en E. Blom, 2015: *Tien millenia bewoningsgeschiedenis in het Maasdal. Van jachtkamp tot landgoed langs de A2 bij Maastricht, ADC Monografie 17*, Amersfoort

Hessing, W., B. I. Quadflieg, R. Schrijvers & C. Sueur, 2008: *Wetenschappelijk kader voor het archeologisch onderzoek in het A2-project, gemeenten Maastricht en Meerssen. Vestigia rapport V410*, Amersfoort.

Isarin, R., R. Ellenkamp, E. Heunks, J. de Kramer, R. Paulussen, L. Tebbens & F. Zuidhoff, 2015: *Geomorfogenetische Kaart Maasdal (GKM) tussen Mook en Eijsden*, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.

Lauwerier, R.C.G.M., A. Müller & D.E. Smal (eds.) 2011. *Merovingers in een villa. Romeinse villa en Merovingisch grafveld Borgharen-Pasestraat. Onderzoek 2008-2009. Rapportage Archeologische Monumentenzorg 189*, Amersfoort.

Mulder, F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema (red.), 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

Panhuysen, T.A.S.M., 1996: *Romeins Maastricht en zijn beelden*, Maastricht

Stoepker, H., E. Rensink & E. Drenth, 2004: *Behoud en onderzoek van archeologische waarden in het Maasdal in het kader van De Maaswerken en de Via Limburg. Wetenschappelijk beleidsplan*, Amersfoort

Van der Klooster, E., 2022: *Archeologisch bureauonderzoek IKC Scharn kloosterstraat 7 te Maastricht gemeente Maastricht. KSP Archeologierapport 22024*, Duiven

Van der Klooster, E., 2022: *Archeologisch inventariserend veldonderzoek verkennende fase (booronderzoek) Kloosterstraat 7 te Maastricht gemeente Maastricht, Archeologierapport 22140*, Duiven

Van Horssen, J., 2012: *Maastricht Wittevrouwenhof archeologisch onderzoek, BAAC rapport A-11.0271*, 's-Hertogenbosch

Bijlage 1 bij het PvE: Lijst met te verwachten aantallen

Referentietabellen niet van toepassing (vindplaatstype nog niet vastgesteld).

Houdt bij het opvragen van offertes rekening met meerprijzen die gerekend kunnen worden naar aanleiding van het aantreffen van vondsten.

Bijlage 2 bij het PvE: Overzicht te raadplegen specialisten/specialismen

Vondstcategorie	Raadplegen bij PvA	Raadplegen bij veldwerk (standaard)	Raadplegen bij veldwerk (speciale complexen: productielocaties, graven, dumps, depots)	Raadplegen bij uitwerking
Aardewerk	nee	nee	Ja	Ja
Bouwmateriaal	nee	nee	Ja	Ja
Metaal (ferro)	nee	nee	Ja	Ja
Metaal (non-ferro)	nee	nee	Ja	Ja
Slakmateriaal	nee	nee	Ja	Ja
Vuursteen	Ja	Ja	Ja	Ja
Overig natuursteen	nee	nee	Ja	Ja
Glas	nee	nee	Ja	Ja
Menselijk botmateriaal onverbrand	nee	Ja	Ja	Ja
Menselijk botmateriaal verbrand	nee	Ja	Ja	Ja
Dierlijk botmateriaal onverbrand	nee	nee	Ja	Ja
Dierlijk botmateriaal verbrand	nee	nee	Ja	Ja
Visresten	nee	nee	Ja	Ja
Schelpen	nee	nee	Ja	Ja
Hout	nee	nee	Ja	Ja
Houtskool(monsters)	nee	nee	Ja	Ja
Textiel	nee	nee	Ja	Ja
Leer	nee	nee	Ja	Ja
Submoderne materialen	nee	nee	Nee	Nee
Monsternamen				
Algemeen biologisch monster (ABM)	nee	nee	Ja	Ja
Algemeen zeefmonster (AZM)	nee	nee	Ja	nee
Pollen, diatomeeën en andere microfossielen	nee	nee	Ja	Ja
Monsters voor anorganisch chemisch onderzoek	nee	Ja	Ja	Ja
Monsters voor micromorfologisch onderzoek	nee	Ja	Ja	Ja
Monsters voor luminescentiedatering (OSL)	Nee	Ja	Ja	Ja
Monsters voor koolstofdatering (¹⁴ C)	Nee	Nee	Ja	Ja
DNA	Nee	Ja	Ja	Ja
Dendrochronologisch monster	Nee	Ja	Ja	Ja

Bijlage 3 bij het PvE: Aanlevervoorwaarden GDBM

Aanlevervoorwaarden 2020

Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten Maastricht

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	48
2 Tijdens het onderzoek.....	49
2.1 Eigendom vondstmateriaal.....	49
2.2 Selectie en afstoting	49
2.3 Conservering	49
2.4 Plannen aanlevering brondocumentatie	50
3 Aanleveren en in ontvangst nemen van documentatie	52
3.1 Intakeprocedure.....	52
3.2 Compleetheid.....	52
3.3 Aanvullende documentatie-eisen (digitaal en analoog) GDBM.....	52
3.3.1 Dooslijst digitaal.....	52
3.3.2 Digitaal_Medium.....	53
3.3.3 Map- en bestandsnamen en inhoud mappen op digitaal_Medium	55
3.3.4 Analoog aanleveren	58
4 Aanleveren en in ontvangst nemen van vondsten en monsters	60
4.1 Intakeprocedure.....	60
4.2 Compleetheid.....	60
4.3 Conservering	60
4.4 Aanvullende aanlevereisen GDBM verpakking.....	60
5 Aanlevering bij e-depot.....	63
5.1 DANS EDNA	63
5.2 Procedure aanlevering en goedkeuring	63
6 Contactgegevens	65
Bijlage 1 Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten	67
Bijlage 2 Inhoudsopgave digitale aanlevering	69
Bijlage 3 Inhoudsopgave analoge aanlevering	72
Bijlage 4 Aanvullende verpakkingsvoorwaarden metaal	74

1 Inleiding

Protocol 4010 Depotbeheer KNA 4.1 vormt de basis voor deponering bij het Gemeentelijk Depot voor Bodemvondsten Maastricht (GDBM). Uitvoerders dienen conform de vigerende KNA te werken. Dit document bevat aanvullende aanlevervoorwaarden voor deponeringen bij het GDBM. Deze voorwaarden zijn onderdeel van de PvE's voor archeologisch onderzoek in de gemeente Maastricht.

Aanlevering en controle vindt plaats in een aantal fasen. Na goedgekeurde aanlevering van (analoge en digitale) documentatie en vondstmateriaal aan het GDBM en goedgekeurde aanlevering van digitale data aan het e-depot verstrekt de depotbeheerder een overdrachtsverklaring voor de gehele deponering. Aanleveringen zonder afspraak worden niet geaccepteerd.

Dit document bevat:

Hoofdstuk 2: Relevante regels, voorwaarden en termijnen voorafgaand aan en tijdens het archeologische onderzoek

Hoofdstuk 3: Aanlevervoorwaarden brondocumentatie aan het GDBM

Hoofdstuk 4: Aanlevervoorwaarden vondsten en monsters aan het GDBM

Hoofdstuk 5: Aanlevervoorwaarden digitale data aan e-depot na goedkeuring aanlevering aan het GDBM

In ieder hoofdstuk zijn de meest relevante regels en termijnen uit de KNA, aangevuld met aanlevervoorwaarden van het GDBM, samengevat in een tabel.

2 Tijdens het onderzoek

Voorafgaand aan het deponeren zijn er diverse contactmomenten tussen uitvoerder, (opdrachtgever) en depotbeheerder en dient de uitvoerder al rekening te houden met de aanlevervoorwaarden van de deponhouder.

2.1 Eigendom vondstmateriaal

De deponhouder heeft vanaf het moment dat de uitvoerder archeologisch materiaal vindt zeggenschap over de archeologische vondsten en kan eisen stellen met betrekking tot selectie, conservering en aanlevering bij het depot. Tot het moment van deponeren is de uitvoerder (vergunninghouder) houder van de projectdocumentatie en het vondstmateriaal. Bruiklenen van nog niet gedeponerd materiaal zijn alleen mogelijk via een reguliere bruikleenaanvraag bij de depotbeheerder en onder voorwaarde dat zowel houder als deponhouder instemmen.

2.2 Selectie en afstoting

De depotbeheerder beslist over eventuele deselectie van vondsten en monsters. De uitvoerder geeft in het evaluatierapport een advies over uitwerking en ook over deselectie. Deze adviezen vormen de basis voor het evaluatiegesprek. Een verslag van het evaluatiegesprek, inclusief afspraken over uitwerking, conservering en deselectie die afwijken van het aanvankelijke advies in het evaluatierapport, wordt bij de depotbeheerder aangeleverd, gelijktijdig met het selectierapport (OS13). De depotbeheerder keurt het selectievoorstel goed of past de selectie aan. Voor selectie en afstoting is het Programma van Eisen leidend. Het bevoegd gezag behoudt zich het recht voor hier in afzonderlijke gevallen gemotiveerd van af te kunnen wijken, middels een in een dagraport en/of het evaluatieverslag vastgelegde wijziging t.o.v. het PvE. Indien in het PvE geen specifieke eisen zijn gesteld, wordt de selectie van vondstmateriaal in het veld standaard uitgevoerd conform tabel 1 en 3 uit KNA specificatie PS06 en de selectie ten behoeve van het selectierapport standaard conform tabel 2 en 3. Het selectierapport dient aan alle kwaliteitseisen te voldoen zoals in OS13 beschreven.

2.3 Conservering

De uitvoerder geeft in het evaluatierapport een advies over uitwerking en ook over conservering (gebaseerd op PS03). Een verslag van het evaluatiegesprek, inclusief afspraken over conservering die afwijken van het aanvankelijke advies in het evaluatierapport, wordt bij de depotbeheerder aangeleverd, gelijktijdig met het selectierapport (OS13). Na goedkeuring van het selectierapport en gereedkomen van conservering wordt het conserveringsrapport toegezonden aan de depotbeheerder. Het conserveringsrapport bevat over alle geconserveerde vondsten informatie, conform de voorschriften in OS16. Niet in het conserveringsrapport beschreven vondsten behoeven volgens de KNA specialist of de KNA conserveringsspecialist geen actieve conservering om langdurig opgeslagen te kunnen worden. Aanvullend vraagt het GDBM om bij het OS16 conserveringsrapport een verklaring van de conserveringsspecialist op te nemen dat alle geselecteerde vondsten en monsters die geen actieve conservering hebben ondergaan stabiel genoeg zijn (conform KNA OS11 en waar nodig aanvullende expertise van de betreffende KNA specialist en/of KNA conserveringsspecialist) om langdurig te worden opgeslagen (bijlage 1).

2.4 Plannen aanlevering brondocumentatie

Het deponeren van documentatie en vondstmateriaal is gesplitst. Minimaal een maand voor de door uitvoerder beoogde aanlevering van de documentatie neemt deze contact op met de depotbeheerder. In onderling overleg worden de aanleverdata vastgelegd.

ACTIVITEIT	TERMIJN	CONFORM
1 Bij het opstellen van het PvE neemt <u>opsteller</u> contact op met de depotbeheerder, om in overleg voorwaarden, eisen en wensen m.b.t. het vondstmateriaal te bespreken.	-Tijdens opstellen PvE	KNA 4.1: Protocol 4001 deelproces 1a, stap 1.1 & Specificatie PS06
2 Goedgekeurd PvE wordt door de <u>opsteller</u> van het PvE per email ter kennisgeving naar de depotbeheerder gestuurd.	- Voor aanvang onderzoek door opsteller op te sturen; Depotbeheerder stuurt binnen 5 werkdagen ontvangstbevestiging per mail.	KNA 4.1: Protocol 4001, deelproces 1a, stap 1.8
3 I.v.m. voorwaarden ten aanzien van maatvoering en bestandsorganisatie CAD producten kan informatie en de Basiskaart Maastricht opgevraagd worden bij de heer John Lemmens (GEO gemeente Maastricht)	-Voor aanvang onderzoek kan <u>uitvoerder</u> contact opnemen met John Lemmens (zie contactgegevens)	PvE goedgekeurd door bevoegd gezag
4 Uitvoerder meldt het onderzoek bij de depotbeheerder	-Voor aanvang veldwerk	KNA 4.1 Protocol 4004 deelpr. 1.2
5 Wanneer de in het veld aangetroffen vondsten (hoeveelheden, soorten materialen, soorten objecten en/of dateringen en conservering) significant afwijken van het PvE, is overleg nodig tussen bevoegd gezag, opdrachtgever en depotbeheerder op <u>aangeven van de uitvoerder</u> . De depotbeheerder maakt zijn wensen t.a.v. selectie-deselectie van het onvoorziene materiaal kenbaar aan de bevoegde overheid en opdrachtgever. Zo nodig komt ook de omgang met daarmee gemoeide eventuele extra kosten aan bod. De uitvoerder wordt over de uitkomsten van het overleg <u>geïnformeerd door de bevoegde overheid</u> .	- <u>Reactie deponhouder</u> op aanvraag overleg binnen max. twee werkdagen indien telefonisch, max. vijf werkdagen indien per e-mail. - <u>Reactie bevoegde overheid</u> aan uitvoerder binnen max. 6 weken (i.v.m. overleg en besluitvorming bevoegde overheid en depotbeheerder inzake wel/niet deponeren (en conserveren) van onverwachte/onvoorziene vondsten.)	PvE en KNA 4.1: Specificatie PS04 en PS05
6 Per e-mail zendt de <u>uitvoerder</u> de concepten van het evaluatierapport inclusief conserveringsvoorstellen (op basis van PS03) en het selectierapport (incl. advies afstoting en wijze vernietiging) aan de depotbeheerder, ter goedkeuring. Tegelijkertijd doet de <u>uitvoerder</u> een voorstel voor het overlegmoment tussen uitvoerder, opdrachtgever, bevoegd gezag en depotbeheerder	- Toezenden concepten uiterlijk 4 weken na veldwerk . - <u>Depotbeheerder</u> stuurt binnen twee werkdagen ontvangstbevestiging en bevestigt overlegmoment. - Schriftelijke afhandeling verzoek (de)selectie (os13) en conserveringsrapport (os16) door <u>depotbeheerder</u> binnen max. 15 werkdagen na aantoonbare ontvangst bij de depotbeheerder.	PvE & KNA 4.1: PS03, OS13 en OS16 & Tabel 2 en 3 in Specificatie PS06.
7 Uitvoerder zendt digitaal het verslag van het evaluatiegesprek (indien relevant); definitief evaluatierapport (ondertekend en inclusief eventuele wijzigingen uit evaluatiegesprek); definitief selectierapport; definitieve conserveringsrapport (en).	Toezenden def. versie na evaluatiefase - <u>Depotbeheerder</u> stuurt binnen twee werkdagen ontvangstbevestiging - Schriftelijke afhandeling verzoek (de)selectie (os13) en conserveringsrapport (os16) door <u>depotbeheerder</u> binnen max. 15 werkdagen	PvE & KNA 4.1: PS03, OS13 en OS16 & Tabel 2 en 3 in Specificatie PS06.
8 Per mail beschikbaar stellen van de onderzoeksidentificatiegegevens door <u>uitvoerder</u> aan depotbeheerder. Deze bevestigt per mail de ontvangst.	-Na veldwerk. - <u>Depotbeheerder</u> bevestigt de ontvangst per mail binnen 5 werkdagen.	KNA 4.1: Specificatie DS01
9 <u>Uitvoerder</u> haalt indien nodig dozen bij het GDBM. Depotbeheerder bevestigt afspraak per e-mail.	-Uitvoerder plant minimaal twee weken op voorhand met depotbeheerder. -Indien per mail: reactie <u>depotbeheerder</u> binnen max. 5 werkdagen.	Paragraaf 4.3 van deze aanlevervoorwaarden
10 <u>Uitvoerder</u> neemt minimaal 1 maand voorafgaand aan de beoogde aanleverdatum voor de documentatie contact op om in overleg datum vast te leggen. De depotbeheerder bevestigt de afspraak per e-mail.	-Afspraak: 1 maand op voorhand. -Bevestiging <u>depotbeheerder</u> binnen 5 werkdagen	Paragraaf 2.5 van deze aanlevervoorwaarden

Tabel 1 Tijdens het onderzoek te nemen stappen ten behoeve van deponering

3 Aanleveren en in ontvangst nemen van documentatie

In dit hoofdstuk worden de stappen doorlopen die zowel door de depotbeheerder als de archeologisch uitvoerder in acht dienen te worden genomen bij het plannen en uitvoeren van het deponeren van documentatie.

3.1 Intakeprocedure

De complete originele documentatie behorende bij de aan te leveren vondsten en monsters dient te worden aangeleverd. Eventueel kan digitale documentatie al op voorhand worden opgestuurd (bijvoorbeeld met wetransfer) ter voorcontrole. De uiteindelijke aanlevering geschiedt echter altijd ook op een digitale drager (USBstick, CD/DVD). Het GDBM hanteert een intakeprocedure gebaseerd op de KNA 4.1, met enkele aanvullende stappen (zie ook tabel 2). Bij aanlevering vindt een eerste ruwe controle van de documentatie plaats, van circa 30 min. Indien de documentatie volgens deze eerste controle compleet en in orde is bevonden wordt een ontvangstbewijs aan de uitvoerder overhandigd. Binnen acht weken na ondertekening van het ontvangstbewijs vindt door de depotbeheerder een uitgebreidere controle van de aangeleverde documentatie plaats. Indien de documentatie compleet en in orde is bevonden kan de aanlevering van het vondstmateriaal plaatsvinden.

3.2 Compleetheid

De brondocumentatie betreft alle door een onderzoekinstelling gegenereerde documentatie in het kader van een archeologisch onderzoek. De depotbeheerder controleert de aangeleverde documentatie op alle verplichte bouwstenen en producten volgens KNA 4.1 en de in paragraaf 3.3 vermelde specificaties. Voor de aanlevering van de digitale bestanden gelden de richtlijnen van het e-depot (www.edna.nl), aangevuld met de eisen in paragraaf 3.3 en hoofdstuk 5.

3.3 Aanvullende documentatie-eisen (digitaal en analoog) GDBM

3.3.1 Dooslijst digitaal

De dataset van de dooslijst dient **alle specialistische determinaties** te bevatten. **Er kan geen aparte subnummering bestaan in individuele specialistentabellen, die niet is overgenomen in de uiteindelijke eindlijst (de dooslijst) bij deponering.** De digitale dooslijst is een acces of excel tabel met de volgende gegevens (in kolommen) per vondstnummer:

Vondstnummer definitief:

dit bestaat uit het oude vondstnummer uit de splitslijst, bijvoorbeeld 1BOUW, **aangevuld met subnummering door de specialist(en)**, bijvoorbeeld 1BOUW1, 1BOUW2, 1AWG1, 1AWG 2 etc. Of zelfs 1AWG1.1, 1AWG1.2. [Het](#)

vondstnummer definitief is een uniek nummer en dient overeen te komen met de nummering in de specialistentabellen!

<u>Doosnummer:</u>	conform eigen nummering
<u>Algemene code materiaal:</u>	conform codetabel 2, meest specifieke niveau
<u>ABRcode artefact/monstertype:</u>	conform codetabel 1 en 9, meest specifieke samengestelde ABRcode
<u>Algemene code periode</u>	conform codetabel 3, meest specifieke niveau
<u>Verzamelwijze vondst</u>	conform codetabel 4
<u>Specifieke datering specialist</u>	conform meest specifieke determinatie specialist
<u>Specifieke beschrijving</u>	conform opmerking/beschrijving specialist indien voorhanden ⁸
<u>Putnummer</u>	conform eigen nummering
<u>Spoornummer</u>	conform eigen nummering
<u>Spoortype</u>	conform codetabel 16, meest specifieke code
<u>Contexttype</u>	conform codetabel 15
<u>Deselectie deel</u>	Indien een deel van het betreffende objectnummer gedeselecteerd is wordt dit hier beschreven.
<u>Latere aanlevering</u>	Indien met depotbeheerder overeengekomen is dat object later wordt aangeleverd (dit kan ook via mail/telefoon in een eerder stadium gebeurd zijn) wordt de reden hier vermeld, inclusief de verblijfplaats(en) van het objectnummer tot die tijd.
<u>Special</u>	Aanvinkkolom. Aanvinken indien de vondst apart beschreven is in het rapport omdat het een wetenschappelijk interessante vondst is en/of het een grotendeels compleet, zeldzaam of anderszins museaal interessant object betreft
<u>Foto vondst</u>	Bestandsnaam vondstfoto (betreft altijd een special: s.v.p. het betreffende ‘vondstnummer definitief’ in de bestandsnaam van de foto zetten, eventueel met subnummering indien meerdere foto’s van eenzelfde vondst)
<u>Tekening vondst</u>	Bestandsnaam vondsttekening (betreft altijd een special: s.v.p. het betreffende ‘vondstnummer definitief’ in de bestandsnaam van de digitale tekening/scan zetten)

3.3.2 Digitaal_Medium

De complete brondocumentatie wordt aangeleverd op een USBstick, een CD of een DVD. Aanleveren via wettransfer (of vergelijkbare methode) kan alleen ter voorcontrole. De data wordt ongecomprimeerd in originele grootte aangeleverd op het digitale medium. Indien ter voorcontrole documentatie via bijvoorbeeld wettransfer verstuurd wordt mag wel worden gecomprimeerd. Daarbij moet het om een algemeen gebruikelijke compressietechniek gaan. Uitgangspunt voor de compressietechniek is dat de Gemeente Maastricht geen kosten behoeft te maken om de documenten te decomprimeren.

ACTIVITEIT	PROCEDURE	TERMIJN	CONFORM	FORMULIER
------------	-----------	---------	---------	-----------

⁸ Alleen algemene omschrijving, overige specialistische beschrijvende details uit de specialistentabel hoeven niet overgenomen te worden

Aanleveren documentatie	Uitvoerder levert de documentatie op/in dragers van archiveerbare kwaliteit compleet en conform de eisen aan op afgesproken datum en tijdstip. Bij aankomst melden aan informatiebalie Centre Ceramique.	-Conform afspraak (min. 1 maand vooraf plannen)	PvE &KNA 4.1: DS02, DS05, OS17 & hfst. 3 aanlevervoorwaarden GDBM	
Controle 1	Depothouder controleert of documentatie aan de eisen voldoet. Eerste globale controle.	-Duur controle 1: circa 30 min.	idem	
Ontvangstbewijs tekenen	Indien controle 1 o.k.: tekenen ontvangstbewijs. Indien niet o.k.: documentatie weer terug naar uitvoerder en nieuwe datum aanlevering plannen.	-Na succesvolle controle 1	Paragraaf 3.1 aanlevervoorwaarden GDBM	Ontvangstbewijs CC
Controle 2	Depothouder controleert binnen acht weken of alle aangeleverde analoge en digitale documentatie compleet en juist is en informeert de uitvoerder hierover per e-mail.	-Controle 2 en reactie per mail binnen 8 weken	PvE &KNA 4.1& hfst. 3 aanlevervoorwaarden GDBM.	
Bevestiging correcte aanlevering aan GDBM	Indien controle 2 o.k: depotbeheerder stuurt mail aan uitvoerder (dit is nog geen overdrachtsverklaring).	8 weken	PvE &KNA 4.1& hfst. 3 aanlevervoorwaarden GDBM.	

Tabel 2: Stappenplan aanleveren documentatie

3.3.3 Map- en bestandsnamen en inhoud mappen op digitaal_Medium

Bij elke bouwsteen, bij elk product en bij elke digitale mapnaam is een verwijzing naar het onderzoeksproject verplicht. Daartoe wordt het Zaaknummer (xxxxxxx.100) vooraan in bestands- en mapnamen opgenomen. De nummering van specificaties uit de KNA 4.1 wordt in de bestandsnaam overgenomen (bijvoorbeeld: OS13 Selectierapport_Selectie_afstoten_vernietiging; OS16 Conservering etc. De mappenstructuur en inhoud van de mappen is als volgt:

xxxxx.100_0_overzicht_aanlevering

- **1_Digitaal_medium_inhoud:** inhoudsopgave digitale aanlevering (bijlage 2). De projectleider tekent hier op af welke documenten wel en niet zijn toegevoegd en geeft indien van toepassing uitleg waarom bepaalde documenten ontbreken.
- **2_Inhoudsopgave analoge aanlevering** (bijlage 3). De projectleider tekent hierop af welke documenten wel en niet zijn toegevoegd (o.a. ordner_inhoud) en geeft indien van toepassing uitleg waarom bepaalde documenten ontbreken.
- **3_Archis onderzoeks- en vondstmelding(en)**
- **4_DS01 Onderzoeksidentificatiegegevens**

xxxxx.100_1_rapporten

- **1_PS05 Programma van Eisen** (ondertekende versie bij aanvang onderzoek én ondertekende versie na eventuele wijzigingen indien van toepassing)
- **2a_OS01 Pva**
- **2b_SP01 PvA specialisten** (kan onderdeel PvA zijn)
- **2c_Puttenplan en terreininrichting** (kan onderdeel PvA zijn)
- **3a_OS09 Dagrapporten/Dagstaten**
- **3b_OS09 Weekrapporten**
- **4_OS12 Evaluatierapport** (ondertekende eindversie)
- **5_OS13Selectierapport** (incl. reden deselectie; definitieve goedgekeurde versie)
- **6a_OS16Conserveringsrapport(en)** (definitief goedgekeurde versie)
- **6b_OS16intake & overdrachtsverklaring conservering**
- **6c_Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten** (bijlage 1)
- **7a_ (etc.) Specialistische (deel)rapporten/onderzoeken** (bijv. ook uitslag C14/handheld XRF)
- **8_OS15_ Standaardrapport** (ondertekende eindversie)
- **9a_ (etc.) overig**

xxxxx.100_2_database_tabellen

- **1_Database** (OS03 t/m OS08), **inclusief dooslijst digitaal** (zie 3.3.2.1). **Let op: er dient ook een koppeling te zijn tussen vondstnummer definitief en spoortype**
- **2a_ (etc.) Specialistentabellen** (indien niet geïntegreerd in hoofddatabase)
- **3a_ (etc.) Overig**

xxxxx.100_3_metadata

- **1_Filelist** (met file_name; file_content; software; codebook en overige relevante kenmerken; inclusief opmerkingen/uitleg) De (vier) minimaal aan te leveren kenmerken (file_name; file_content; software; othmat_codebook) die voor vrijwel elk bestandstype relevant zijn, worden aangevuld met voor het betreffende bestandstype relevante kenmerken. Zo zijn ruimtelijke beschrijvings-elementen van toepassing op en heel belangrijk voor CAD-files of GIS-tabellen. Het is belangrijk dat als er een codeboek nodig is om de inhoud van een bestand te kunnen begrijpen, dit in de bestandenlijst (filelist), via een exacte bestandsnaam, wordt vastgelegd.
- **2_Controlerapport(en)** (ondertekend) waaruit blijkt wie, welke digitale controles van welke tabellen en kaartlagen op welk moment heeft uitgevoerd.
- **3_Pakbon OS17:** Codes uit de codetabellen bij KNA 4.1 worden gebruikt. Wat in de bron-documentatie staat, dient ook in de pakbon te komen. Dit betekent ook dat alle specialisteninformatie (de specialistische einddeterminatie per object) in de pakbon terecht dient te komen! De algemenere termen uit codetabel 1 (bijvoorbeeld AWG en AWH) volstaan niet.

Meta-informatie (conform KNA 4.1 bijlage 1 Bouwstenen, hoofdstuk 4 en conform DANS-EDNA metadata archeologie. Alle volgens de KNA 4.1 verplichte bouwstenen worden aangeleverd. Het PvE kan eventueel enkele aanvullende (niet-standaard) eisen t.a.v. bouwstenen, gebruiksinstructies voor bouwstenen, mogelijke verschijningsvormen en optionele kenmerken bevatten, die per project kunnen verschillen.

- **4a_(etc.)** overig

xxxxx.100_4_correspondentie_afspraken(waar relevant)

- **1_Vastlegging wijzigingen t.o.v. PvE**
- **2_Concepten en correspondentie over wijzigingen van evaluatie- en eindrapport**
- **3_SP03** Selectievoorstellen en correspondentie over wijzigingen van selectievoorstellen
- **4_OS11** (alle relevante subspecificaties) Conserveringsvoorstellen en correspondentie over wijzigingen conserveringsvoorstellen
- **5_Correspondentie/afspraken over latere aanlevering van een deel van projectdocumentatie of materiaal incl. tijdelijke verblijfplaats**
- **6_Correspondentie over controle aanlevering (antwoorden en aanvullingen op vragen depotbeheerder).**

xxxxx.100_5_foto_afbeeldingen

- **1_OS08** Veldfoto's
- **2_Objectfoto's** (indien mogelijk *vondstnummer definitief* in bestandsnaam)
- **3_Objecttekeningen, scans en gecombineerde bestanden** (indien mogelijk *vondstnummer definitief* in bestandsnaam)
- **4_Allesporenkaart** (jpg/tiff)
- **5_Overige afbeeldingen en tabellen uit eindrapport in tiff/jpeg/excel** (bestandsnaam is afbeelding- of tabelnummer). Alle foto's, scans of samengestelde afbeeldingen (bijv. tekening en foto van vondst in paint gemaakt) die al dan niet in het rapport zijn verschenen worden als aparte

tiff of jpg bestanden aangeleverd. Tabellen en tekeningen worden als aparte bestanden aangeleverd in de originele bestandsformaten en tiff of jpg. Bestandsnaam is afbeelding- en/of tabelnummer.

Xxxxx.100_6_digitale tekenbestanden veldwerk

- **1_OS02** Aanleg meetsysteem (grondslagpunten; referentiepunten; lagen; kaarten hiervan)
- **2_OS03** Digitale tekenbestandenveldwerk
- **3** Digitale tekenbestanden overig

Digitale veldtekeningen en andere GISinformatie aanleveren in door uitvoerder gehanteerd GISsysteem (conform eisen KNA en PvE). Van toepassing is het Rijksdriehoeks-coördinatenstelsel. Werkeenheden zijn: meter, cm, mm. Per vlak dient tevens een Allesporenkaart met koppelbare informatie te worden aangeleverd in het zogenaamde “DGN-formaat of DXF-formaat”.

xxxxx.100_7_overig

- Bijv. overige publicaties in het kader van het onderzoek
- Communicatie met publiek, etc.

3.3.4 AnalooG aanleveren

Bij het GDBM worden de volgende bouwstenen/ producten tevens analooG aangeleverd in archiefdozen van zuurvrij karton. De dossiers bevatten geen ordners, nietjes, paperclips, ander ijzerwerk, gele memobriefjes of mappen/ordners van inert materiaal. In de archiefdozen zijn de dossiers per project gewikkeld in zuurvrije omslagen of dossiermappen; ruim gevulde omslagen en dossiermappen zijn voorzien van een sluitlint met de strik aan de bovenzijde. Archiefdozen zijn van het standaardformaat folio. Op de voorkant van elke archiefdoos is een sticker aangebracht met daarop het archiefdoosnummer en een inhoudsopgave. De dozen en dossiers zijn vrij van vuil, stof, schimmel en ongedierte. De analoge documentatie per project wordt als volgt genummerd en geordend aangeleverd:

- Dossiermap in archiefdoos:
 1. Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3). De projectleider tekent hierop af welke documenten wel en niet zijn toegevoegd en geeft indien van toepassing uitleg waarom bepaalde documenten ontbreken.
 2. Archismelding
 3. Algemene gegevens onderzoek (zoals in OS17 deel A, variabelen ‘project’; ‘vindplaatsen’; ‘uitvoerder’; ‘dozen’; ‘dossiers’; ‘rapporten’; ‘documenten’; ‘tekeningen’)
 4. OS12 Evaluatierapport (**ondertekende eindversie na evaluatiegesprek, of met apart document waarin wijzigingen t.o.v. het evaluatierapport duidelijk zijn vastgelegd en ondertekend**)
 5. OS13 Selectierapport (**incl. reden deselectie**; definitieve goedgekeurde versie)
 6. OS16 Conserveringsrapport(en) (definitief goedgekeurde versie)
 7. OS16 intake & overdrachtsverklaring conservering
 8. Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)
 9. OS15_ Standaardrapport (ondertekende eindversie)
 10. Afspraken over latere deelaanlevering indien van toepassing incl. tijdelijke standplaatsen
 11. Puttenkaart
 12. Allesporenkaart
 13. Foto-onderwerp (*inclusief kenmerk Röntgen*)
 14. Tekening_onderwerp
 15. Tekening; Analoge tekeningen worden genummerd en geordend aangeleverd op tekeningfolie of calque, formaat maximaal A0. Tekeningen groter dan A3 formaat zijn voorzien van een geperforeerde rand voor opslag in tekeningenhangkasten (standaardformaat). Tekeningen van A3-formaat en kleiner worden in passende zuurvrije archiefdozen aangeleverd.
 16. Coupetekening
 17. Profiel
 18. Objecttekening
 19. Digitaal_medium_inhoud (ondertekende versie; bijlage 2)
 20. Digitaal_medium (DVD/CD-ROM/USBstick)
 21. Analoge foto's en dia's (niet verplicht! alleen indien van toepassing): Analoge foto's en dia's worden genummerd en geordend aangeleverd in fotoboeken en diacassettes.
- Indien niet passend in archiefdoos los aanleveren: Tekening; Coupetekening; Profiel

- Doos + Doos-inhoud: de analoge dooslijst betreft per doos een afdruk van de data uit de dooslijst over vondstnummers die zich in die betreffende doos bevinden. **Kolommen conform dooslijst digitaal**. ‘Foto vondst’, ‘Tekening vondst’ en ‘verzamelwijze’ mogen eventueel weggelaten worden uit de analoge dooslijst.

4 Aanleveren en in ontvangst nemen van vondsten en monsters

4.1 Intakeprocedure

Het GDBM hanteert een intakeprocedure gebaseerd op de KNA 4.1, met enkele aanvullende stappen (zie ook tabel 3). Bij aanlevering vindt een eerste ruwe controle van het materiaal plaats, van circa 30 min. Indien het vondstmateriaal volgens deze eerste controle compleet en in orde is bevonden wordt een ontvangstbewijs aan de uitvoerder overhandigd. Binnen acht weken na ondertekening van het ontvangstbewijs vindt door de depotbeheerder een uitgebreidere controle van het aangeleverde vondstmateriaal plaats. Indien dit compleet en in orde is bevonden ontvangt uitvoerder hierover een email en kan deze de aanlevering van het project bij het e-depot plannen.

4.2 Compleetheid

In beginsel worden alle (geselecteerde) vondsten en monsters conform de KNA compleet en in één keer overgedragen aan het depot. Indien een aantal geselecteerde vondsten later wordt aangeleverd dient dit met het bevoegd gezag, de opdrachtgever en de depotbeheerder te worden kortgesloten. Afspraken hierover worden ook aangeleverd. In de (digitale) dooslijst wordt de tijdelijke locatie van het object en de reden voor de latere aanlevering per object vermeld. In bruikleen geven van vondsten (nog voor deponering) kan alleen via een reguliere bruikleenovereenkomst met het Centre Céramique.

4.3 Conservering

Vondsten worden altijd geconserveerd aangeleverd, conform KNA OS11. Aanvullend vraagt het GDBM om bij het OS16 conserveringsrapport een verklaring van de conserveringsspecialist op te nemen dat alle geselecteerde vondsten en monsters die geen actieve conservering hebben ondergaan stabiel genoeg zijn (conform KNA OS11 en waar nodig aanvullende expertise van de betreffende KNA specialist en/of KNA conserveringsspecialist) om langdurig te worden opgeslagen (bijlage 1).

4.4 Aanvullende aanleverseisen GDBM verpakking

- Het GDBM heeft eigen dozen van 45 x 35 x 25 cm. Deze dienen door uitvoerder na afspraak bij het GDBM te worden afgehaald.
- Vondst dozen mogen bij aanlevering niet zwaarder zijn dan 15 kg.
- Objecten die zwaarder zijn dan 15 kg of groter dan de doos (bijv. objecten van natuursteen of baksteen) moeten op een pallet (Europallet 1 x 1 m) worden aangeleverd. Aan de pallet moet een polyethyleenzak met daarin een vondstkaartje worden vastgeniet.
- Uitvoerder kan zijn eigen doosstickers gebruiken.
- De doosstickers dienen rechtsonder op een van de korte zijden van de doos te worden aangebracht.
- De stickers worden bedrukt of beschreven met watervaste, lichtechte inkt.

- De uitvoerder vermeldt de bewaarcategorie op de doossticker conform onderstaand overzicht.

Algemene bewaarruimte 30% <RV<65% Keramik, baksteen, natuursteen, bot, glas, mortel & pleisterwerk.	Categorie 1
Bewaarruimte met relatief droge condities RV<30% Metalen en slak	Categorie 2
Bewaarruimte met relatief vochtige condities 50%<RV<60%) Leer, hout, textiel, touw, bewerkt been, hoorn, barnsteen & git.	Categorie 3

- De aanduiding ‘breekbaar’ of ‘behandeld met schadelijke stoffen/ naam van de stof’ wordt minimaal op dezelfde korte zijde van de doos als de sticker aangebracht (of duidelijk op de sticker).
- Vondstmateriaal wordt gesplitst per materiaalcategorie en per bewaarcategorie en op die wijze in dozen geplaatst, in oplopende volgorde. Dozen worden wel redelijk gevuld, d.w.z. binnen eenzelfde bewaarcategorie mogen verschillende materiaalcategorieën in dezelfde doos verpakt worden. Geen dozen aanleveren die vrijwel leeg zijn indien dit vermeden kan worden. Categorie 1 en 3 mogen eventueel ook bij elkaar in een doos indien de omvang van het vondstmateriaal binnen een van de bewaarcategorieën klein is. In dat geval beide bewaarcategorieën op de sticker vermelden. Categorie 2 altijd apart.
- Specials: Vondsten die in de rapportage zijn afgebeeld, apart zijn beschreven of van grote museale waarde zijn worden bij elkaar in een doos verpakt, in oplopende volgorde. Specials van categorie 1 en 3 mogen bij elkaar in een (special)doos indien beide bewaarcategorieën vermeld worden op de sticker.
- In de vondstdozen moeten de vondsten per vondstnummer of per individuele vondst worden verpakt in standaard (doorzichtige) polyethyleen zakken met daarin een vondstkaartje, dat zichtbaar in de polyethyleenzak is geplaatst. Oproep aan specialisten: indien binnen een vondstnummer meerdere subbeschrijvingen genoteerd zijn s.v.p. subnummering ook overnemen binnen vondstzakjes. M.a.w. meerdere zakjes met eigen subnummer in een vondstzak zodat duidelijk is welke deelbeschrijving bij welk subvondstnummer behoort.
- De polyethyleenzakken waarin het vondstmateriaal zich bevindt mogen niet luchtdicht worden afgesloten, om de vorming van een microklimaat te vermijden.
- Kwetsbare vondsten worden zo verpakt dat zij geen mechanische schade op kunnen lopen in hun houder.
- Alleen uitgewerkte monsters worden aangeleverd. Uitgewerkte monsters zijn verpakt in gesealde polyethyleenzakken en worden in dezelfde GDBM dozen geplaatst, in oplopende volgorde.
- Geschikte hulpmaterialen voor verpakken zijn eventueel:

Plexiglas	Acrylpolymeren (in oplossing)
Polyesterfilms (Melinex, Mylar, Terphane)	Anorganische pigmenten
Polyestervezels	Epoxyhars
Polyethyleen (PE)	Glas
Polypropyleen (PP)	Keramik
Polystyreen (PS)	Onbehandeld katoen en linnen
Zuurvrij karton en papier	Nylon

- Indien de aanlevering grotere hoeveelheden metalen bevat (>25 vondstnummers) gelden aanvullende verpakkingsvoorwaarden voor het metaal (zie bijlage 4).

ACTIVITEIT	PROCEDURE	TERMIJN	CONFORM	FORMULIER
Plannen aanleverdatum	Na bevestiging van correcte aanlevering documentatie, plant uitvoerder in overleg met de depotbeheerder de aanleverdatum voor het vondstmateriaal. De depotbeheerder bevestigt de afspraak per e-mail.	-Na goedkeuring documentatie -Depotbeheerder bevestigt binnen 5 werkdagen		-
Aanleveren vondsten en monsters	Uitvoerder levert de vondsten en monsters compleet en conform de eisen aan op afgesproken datum en tijdstip. Bij aankomst melden aan informatiebalie Centre Céramique.	-conform afspraak	KNA 4.1 en aanlevervoorwaarden GDBM	
Controle 1	Depothouder controleert of materiaal aan de eisen voldoet. Eerste globale controle	Duur controle = circa 30 minuten		
Ontvangstbewijs tekenen	Indien controle 1 o.k.: tekenen ontvangstbewijs. Indien niet o.k. materiaal weer terug naar uitvoerder en nieuwe datum aanlevering plannen.	Direct na 1 ^e globale controle		Ontvangstbewijs
Controle 2	Depothouder controleert of de aanlevering compleet is, of de aangeleverde vondstmaterialen juist zijn geconserveerd en of ze goed zijn verpakt. Depotbeheerder informeert de uitvoerder hierover per e-mail. De uitvoerder kan nu de goedgekeurde data aanleveren bij het E-depot. Indien niet o.k.: documentatie weer terug naar uitvoerder en nieuwe datum aanlevering plannen.	acht weken		

Tabel 3: Stappenplan aanleveren vondstmateriaal

5 Aanlevering bij e-depot

Pas nadat de complete aanlevering (documentatie en vondstmateriaal) is goedgekeurd door de depotbeheerder verstrekt de uitvoerder deze data aan het e-depot. De aanlevering is tweeledig: de complete digitale brondocumentatie wordt opgeslagen op de server bij EDNA en eindversies van geanonimiseerde data en producten worden via DANS EASY gedeponeerd.

5.1 DANS EDNA

De gemeente Maastricht accepteert geen aanleveringen aan andere e-depots dan EDNA.

5.2 Procedure aanlevering en goedkeuring

Pas na ontvangst van een e-mailbevestiging dat de deponering van het gehele project door de depotbeheerder van het GDBM akkoord is bevonden, wordt de goedgekeurde documentatie door de uitvoerder aangeleverd bij het e-depot.

Het e-depot ontvangt exact dezelfde informatie als het GDBM: de complete digitale informatie. DANS biedt de mogelijkheid data in de oorspronkelijke, niet-geanonimiseerde versie te bewaren op een voor buitenstaanders niet toegankelijke server. Hiertoe neemt de uitvoerder contact op met DANS. Depotbeheerder ontvangt een CC als bewijs voor de succesvolle complete overdracht.

Goedkeuring wordt door de depotbeheerder alleen verleend indien de Data bij DANS wordt aangeleverd in ‘preferred formats’ volgens DANS.

Uitvoerder zorgt tevens dat een geanonimiseerde versie van de documentatie openbaar raadpleegbaar is via DANS Easy. Alleen eindversies van geanonimiseerde data en producten dienen via easy openbaar raadpleegbaar te zijn.

- Bij stap 1 (importeer data uit andere bronnen) dient de uitvoerder de pakbon OS17 in te laten lezen.
- De rechten dienen te worden ingesteld op: Open access – CC0 Waiver of Open access for registered users. Voor andere instellingen van (een deel van de) documentatie is schriftelijke goedkeuring van de depotbeheerder vereist.
- EASY wijst automatisch een Persistent Identifier toe aan de dataset zodra de deponeerprocedure is afgerond. Per mail wordt de depotbeheerder door uitvoerder geïnformeerd over deze PI, waarna de depotbeheerder controleert of de bij DANS aangeleverde informatie overeenkomt met de goedgekeurde aanlevering bij het GDBM.

Na goedkeuring van de bij Dans gedeponeerde data (complete set en openbare set in Easy) ontvangt de uitvoerder van de depotbeheerder een overdrachtsverklaring voor het complete project.

ACTIVITEIT	PROCEDURE	TERMIJN	CONFORM
Afspraak maken aanleveren dataset bij e-depot	Na bevestiging van goedgekeurde complete deponering bij het GDBM plant uitvoerder in overleg met het e-depot de aanlevering van de complete digitale brondocumentatie en OS17 bij het e-depot.	Na goedkeuring deponering bij GDBM	Aanlevert. GDBM, hfst. 5.1

Aanleveren complete dataset bij e-depot	Uitvoerder levert goedgekeurde digitale brondocumentatie compleet aan bij het e-depot op USBstick.	Na goedkeuring deponering bij GDBM	Aanlev. GDBM, hfst. 5.2 + eisen DANS
Aanleveren PI bij depotbeheerder	Uitvoerder levert Persistent Identifier van de aangeleverde dataset bij DANS aan bij depotbeheerder.	Z.s.m.	Aanlev. GDBM, hfst. 5.2
Overdrachtsverklaring versturen	Na goedgekeurde aanlevering van documentatie aan zowel GDBM als e-depot en goedgekeurde aanlevering van vondstmateriaal aan het GDBM verstrekt de depotbeheerder een overdrachtsverklaring voor de gehele deponering.	Binnen 5 werkdagen na aanleveren PI bij depotbeheerder	Aanlev. GDBM, hfst. 5.2

Tabel 3: Stappenplan aanleveren bij e-depot

6 Contactgegevens

Depotbeheerder GDBM

Depotbeheerder van het GDBM is José Peeters. Zij werkt 3 dagen per week (ma-wo-vr). Gelieve mails met een korte reactietijd tevens cc. te sturen aan Wim Dijkman, conservator Cultureel Erfgoed.

José Peeters | Depotbeheerder en medewerker collectiebeheer
Team Collectie en Informatie | Centre Céramique | Gemeente Maastricht
T (043) 350 5571 | **E** jose.peeters@maastricht.nl
Avenue Céramique 50, 6211 KV Maastricht | Postbus
1992, 6201 BZ Maastricht | www.centreceramique.nl

Wim Dijkman | Conservator Cultureel Erfgoed
Team Programma en Innovatie | Centre Céramique | Gemeente Maastricht
T (043) 350 4575 | **E** wim.dijkman@maastricht.nl
Avenue Céramique 50, 6211 KV Maastricht | Postbus
1992, 6201 BZ Maastricht | www.centreceramique.nl

Bevoegd Gezag

Gilbert Soeters | Archeoloog
Team Ontwerp | Gemeente Maastricht
T(043) 350 45 78 | **E**gilbert.soeters@maastricht.nl
Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht |
www.maastricht.nl

Anne Brakman | Archeoloog
Team Ontwerp | Gemeente Maastricht
T(043) 350 58 45 | **E**anne.brakman@maastricht.nl
Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht |
www.maastricht.nl

Contactpersoon ten aanzien van maatvoering en bestandsorganisatie CAD producten en opvragen van de Basiskaart Maastricht

John Lemmens | Geo/coördinator landmeters
Team Vastgoed | Gemeente Maastricht
T(043) 350 51 58 | **M**06-52086337 | **E** john.lemmens@maastricht.nl
Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht |
www.maastricht.nl

Gemeente Maastricht

Bijlage 1 Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten

Projectleider verklaart dat alle aangeleverde vondsten en monsters behorende bij
Z
stabiël genoeg zijn om langdurig in depot te worden opgeslagen.

Naam projectleider:

Ondertekening:

Waar van toepassing verklaren conserveringsspecialist en/of KNA specialist per subcategorie
OS11 dat alle geselecteerde vondsten en monsters die geen actieve conservering hebben
ondergaan stabiel genoeg zijn om langdurig te worden opgeslagen in depot.

Subcategorie OS11: Naam conserveringsspecialist en/of KNA specialist: Ondertekening:

Metaal
.....

Menselijk bot
.....

Dierlijk materiaal
.....

(grond)monsters
.....

Monster
.....

Hout
.....

Leer & textiel
.....

Glas
.....

Overig
.....

Submoderne materialen
.....

Bijlage 2 Inhoudsopgave digitale aanlevering

(Aanvullende informatie in paragraaf 3.3.4 aanlevervoorwaarden)

Map/bestandsnamen	paraaf	opmerking
xxxxx.100_0_overzicht aanlevering		
1_inhoudsopgave digitale aanlevering (bijlage 2)		
2_Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3)		
3_Archis onderzoek- en vondstmelding(en)		
4_DS01 Onderzoeksidentificatiegegevens		
xxxxx.100_1_rapporten		
1_PS05 Programma van Eisen		
2a_OS01 Pva		
2b_SP01 PvA specialisten		
2c_Puttenplan en terreininrichting		
3a_OS09 Dagrapporten / Dagstaten		
3b_OS09 Weekrapporten		
4_OS12 Evaluatierapport		
5_OS13 Selectierapport (incl. reden deselectie)		
6a_OS16 Conserveringsrapport(en)		
6b_OS16intake & overdrachtsverklaring conservering		
6c_Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)		
7a_ (etc.)_Specialistische (deel)rapporten		
8_OS15_ Standaardrapport		
9a_ (etc.) overig		
xxxxx.100_2_database_tabellen		
1_Database met alle relevante bouwstenen, inclusief dooslijst digitaal		
2a_(etc.) Specialistentabellen (indien niet in database)		
3a_(etc.)Overig		
xxxxx.100_3_metadata		

1_Filelist		
2_Controlerapport(en)		
3_Pakbon OS17		
4a_(etc.) overig		

Map/bestandsnamen	paraaf	opmerking
xxxxx.100_4_correspondentie_afspraken		
1_Vastlegging wijzigingen t.o.v. PvE		
2_Aangeleverde concepten evaluatie- en eindrapport en correspondentie over wijzigingen		
3_SP03 Selectievoorstellen en correspondentie over wijzigingen		
4_OS11 (alle relevante subspecificaties)Conserveringsvoorstellen en correspondentie over wijzigingen		
5_Correspondentie/afspraken over latere aanlevering van een deel van projectdocumentatie of materiaal incl. tijdelijke verblijfplaats		
6_Correspondentie over controle aanlevering		
xxxxx.100_5_foto_afbeeldingen		
1_OS08 Veldfoto's		
2_Objectfoto's		
3_Objecttekeningen, scans en gecombineerde bestanden		
4_Allesporenkaart (jpg/tiff)		
5_Overige afbeeldingen en tabellen uit eindrapport in tiff/jpeg/excel		
xxxxx.100_6_digitale tekenbestanden veldwerk		
1_OS02 Aanleg meetsysteem		
2_OS03 / OS05 / Digitale meet- en tekenbestanden veldwerk in origineel bestandsformaat		
3_Per vlak een Allesporenkaart met koppelbare informatie in DGN of DXF-formaat		
4.Digitale tekenbestanden overig		
xxxxx.100_7_overig		

Bijlage 3 Inhoudsopgave analoge aanlevering

(Aanvullende informatie in paragraaf 3.3 aanlevervoorwaarden)

Houder/inhoud			paraa f	opmerking
Dossiermap	Nr. archiefdoo	Nr. dossiermap		
1_Inhoudsopgave analoge aanlevering (bijlage 3)				
2_ Onderzoeksmelding /vondstmeldingen Archis				
3_Algemene gegevens onderzoek (zoals OS17 deel A)				
4_OS12 Evaluatierapport				
5_OS13 Selectierapport incl. reden deselectie				
6_OS16 Conserveringsrapport(en)				
7_OS16 intake & overdrachtsverklaring conservering				
8_Verklaring stabiliteit aangeleverde vondsten (bijlage 1)				
9_OS15_ Standaardrapport				
10_Afspraken over latere deelaanlevering indien van toepassing incl. tijdelijke standplaatsen				
11_Puttenkaart				
12_Allesporenkaart				
13_Foto-onderwerp (inclusief kenmerk Röntgen)				
14_Tekening_onderwerp				
15_Tekening				
16_Coupetekening				
17_Profiel				
18_Objecttekening				
19_Digitaal_medium_inhoud (bijlage 2)				
20_Digitaal_medium (DVD/CD-ROM/USBstick)				
21_Analoge foto's en dia's (niet verplicht)				
Indien niet passend in archiefdoos				
	Soort houder	Nr. houder		
Tekening				

Coupetekening				
Profiel				
Doos + Doos-inhoud				

Bijlage 4 Aanvullende verpakkingsvoorwaarden metaal

Indien de aanlevering grotere hoeveelheden metalen bevat (>25 vondstnummers) gelden de volgende aanvullende verpakkingsvoorwaarden voor het metaal:

Om het metaal zo droog mogelijk te kunnen bewaren wordt het in Centre Céramique in een aparte bewaar ruimte met relatief droge condities bewaard. Bovendien wordt bij vondstmateriaal van ijzer silicagel toegevoegd om de luchtvochtigheid nog lager te houden binnen de microklimaten die hiervoor in de houders gecreëerd worden. De silicagel wordt door de depotbeheerder toegevoegd. De uitvoerder die de metalen aanlevert zorgt dat:

- Kleinere objecten op een PE-schuimfolielaagje worden gelegd en zo in een met fijne gaatjes geperforeerd minigripzakje worden geplaatst. De vondstkaartjes uit zuurvrij papier of ander inert materiaal worden apart in een gesloten minigripzakje bij de voorwerpen geplaatst (zichtbaar).
- Bij fragiele objecten wordt de vorm van het object uit een stuk PE-schuimplaat gesneden, deze wordt in een passend hersluitbaar polyethyleenzakje geplaatst (bijv. minigrip) dat met fijne gaatjes geperforeerd is, of in een doosje met gaatjes, en bedekt met PE-schuimfolie, polyestervezel in doorgeprikte minigripzakjes of propjes zuurvrij papier. Dit om te vermijden dat het object in het doosje gaat schuiven en zo beschadigd raakt. Het vondstkaartje wordt in een gesloten minigripzakje bij de voorwerpen geplaatst (zichtbaar).
- De verpakking van grotere metalen objecten die niet in een doos passen geschiedt in overleg met de depotbeheerder.

In overleg met de depotbeheerder zijn ook andere manieren van verpakken overeen te komen. Dit dient te worden besproken tijdens het evaluatiegesprek.

